

40e jrg/année 2007
april-mei-juni/avril-mai-juin
n°155

België - Belgique
P.B.
1730 Asse
2/3748

Cuba SI

Europa - Cuba - Europe
1957 : de 1e overwinning
Rum Havana Club
Alba = libération d'Amérique Latine
Cubaanse democratie
De 5 vrij ! Posada berechten

v.u. Mark Lamotte
Hogeweg 9, 1730 Asse
Afgiftekantoor 1730 Asse 1
P309090

Tijdschrift van de Vrienden van Cuba vzw
Périodique des Amis de Cuba asbl
www.cubamigos.be

De Vrienden van Cuba vzw

Les Amis de Cuba asbl

Avenue Neptune 24 bte 10 - B-1190 Vorst - Forest
Tel: 02-453.17.42 · Fax: 02-453.16.67 · E-mail : info@cubamigos.be
Lidgeld (jaarlijks) 12 euro-6 euro (2e en volgend lid van het gezin)
Contribution (an) 12 euro-6 euro (2ième et membre suivant de la famille)
Rekening - Compte : Les Amis de Cuba asbl 523-0801177-32

De vzw "De vrienden van Cuba" is een vereniging die tot doel heeft de toenadering tussen het Belgische en het Cubaanse volk te bevorderen en aan haar leden en het publiek middelen ter beschikking te stellen om tot een betere kennis te komen van de Cubaanse realiteit. Zij heeft geen enkel partijpolitiek karakter. Onze eigen artikels mogen geheel of gedeeltelijk overgenomen worden mits bronvermelding. Graag een presentexemplaar.
ISSN 0771 4491

L'asbl "Les Amis de Cuba" est une association qui a pour but d'oeuvrer au rapprochement entre le peuple belge et le peuple cubain et de mettre à disposition de ses adhérents et du public des moyens d'accéder à une meilleure connaissance de la réalité cubaine. Elle n'a aucun caractère de parti politique. Les articles de nos membres peuvent être repris entièrement ou partiellement, avec mention de l'origine. Prière de nous faire parvenir un exemplaire témoin.

Voorzitter/Président : Mark Lamotte - 02/453.17.42
Ondervoorzitter/Vice-président : Michel Vanhoorne - 09/222.40.33
Schatbewaarder/Trésorier : Miek Decaluwé - 016/26.10.95

CONTACT

Brussel - Bruxelles : Stéphane Sergeant - 485/82.90.98
Aalst : Linda De Neef - 053/77.31.48
Antwerpen : Lieve Gebruers - 03/281.73.66
Leuven : Paul Evrard - 016/26.15.52
Liège : Patrick Jeurissen - 04/337.88.87
Charleroi : Luigi Raône - 071/43.65.87
West-Vlaanderen : Jaak Perquy - 0477/26.56.20
Gent : Johnny Goethals - 0498/26.39.90
Kempen : Hubert Celen - 014/31.34.87

Bibliotheek /Bibliothèque :

contacteer / contactez -
Lieve Gebruers - 03/281.73.66

Prijs per nummer/par numéro : 1,25 Euro
Leden gratis - membres gratuit

Hoofdredacteur/Rédacteur en chef > Paul Evrard
Redactie/rédaction > Mark Lamotte, Anne Delstanche,
Freddy Tack.

Medewerkers/collaborateurs > S. Sergeant,
T. Roelens, A. Dirckx, Y. Blicck, L. Raône,
S. Lamrani, D. Bleitrach, R. Gott, J.G. Allard,
M.D. Bertuccioli, T. Janssen, C. Van Dijk, Y. Ooms.
Lay-out/mise en page > S. en A. Vanhoegaerden
Druk/impression > drukkerij A. Beullens - Holsbeek

Cover foto : John Harden

Editoriaal

Sicko!

De titel heeft weinig te maken met de toestand van Fidel. Deze is blijkbaar zeer goed geëvolueerd. Hoewel Fidel niet verschenen is op de 1 mei viering op de Plaza de la Revolución, geeft hij wekelijks een teken van leven en zijn visie op de actualiteit langs een bijdrage in Granma, de krant van de communistische partij.

Sicko is de nieuwe film van Michael Moore (voorgesteld in Cannes) waarmee hij weer bewijst dat de "American dream" niet zo perfect is en dat vrijheid van meningsuiting niet voor iedereen in de VS geldt. De film bespreekt het gezondheidssysteem in de VS en dit systeem wordt vergeleken met andere landen, zoals buurland Canada, maar ook met het arme, onderdrukte Cuba waarvoor de VS regering een totaal gezondheidsprogramma voorzien heeft in het plan Bush. Wat blijkt? Enerzijds wordt Michael Moore vervolgd omdat hij de wet Helms-Burton overtreden heeft door in Cuba te gaan filmen. Anderzijds toont hij dat brandweermannen, de helden van 11 september, die ziek geworden zijn tengevolge de werken aan Ground Zero (het gebied waar de twin towers stonden) voor enkele Cubaanse pesos konden behandeld worden terwijl in de VS een behandeling, indien al mogelijk, onbetaalbaar was voor deze mensen. Dus een aanrader deze film.

Met de vrijlating van Posada Carriles bewijst de VS ook weer dat er van een scheiding der machten geen sprake is en dat de "war on terror" zeer selectief gevoerd wordt.

Wil je op de hoogte blijven van alles wat met Cuba te maken heeft, raadpleeg dan regelmatig de website www.cubamigos.be. Vrijwel dagelijks vindt u er nieuwe berichten over Cuba.

Veel leesplezier.

Editorial

Sicko!

Le titre n'a rien à voir avec l'état de santé de Fidel Castro. Ce dernier va d'ailleurs de mieux en mieux. Et, bien qu'il ne soit pas apparu sur la Plaza de la Revolución le 1er mai dernier, il s'est remis au travail et donne chaque semaine son point de vue sur l'actualité via sa contribution au journal Granma, le journal du parti communiste.

Sicko, c'est le nouveau film de Michael Moore (qui a été présenté en avant-première mondiale au Festival de Cannes) par lequel il met en évidence les faiblesses de l'"American dream" et les limites de la liberté d'expression aux Etats-Unis. Le film qui a pour thème le système de santé nord américain, compare ce dernier à celui d'autres pays, comme le Canada, ou avec un pays plus pauvre comme Cuba, par ailleurs toujours sous la pression du gouvernement américain qui a même prévu pour lui un programme de santé total dans le plan Bush. Michaël Moore y dénonce entre autres le drame des pompiers et autres héros du 11 septembre 2001. Ceux-ci, malades suite aux poussières toxiques respirées pendant les travaux de Ground Zero (là où les twin towers se trouvaient), ne peuvent se payer le traitement adéquat dans leur pays et ont été soignés pour quelques pesos à Cuba. Notez que pour le fait d'avoir été tourner une partie de son film à Cuba, Michael Moore risque d'être poursuivi dans son pays parce qu'il a enfreint la loi Helms-Burton. Nous vous le recommandons chaudement. Par ailleurs, avec la libération de Posada Carriles, les Etats-Unis ont prouvé une fois de plus que la séparation des pouvoirs n'existe pas et que la guerre contre le terrorisme est de menée de façon sélective en fonction des pays et des personnes.

Enfin, si vous voulez rester au courant de ce que se passe à Cuba, visitez régulièrement notre site web www.cubamigos.be. Chaque jour vous trouverez de nouveaux articles.

Bonne lecture !

Mark Lamotte

Het gaat goed met Cuba

en met Fidel en de Cubanen ook beter ...

Bij het ter perse gaan was het nog wachten op de eventueel nieuwe houding van Europa t.o.v. Cuba (18/06/2007).

Ondertussen lekten berichten door en ik durf nu al voorspellen dat er eens te meer geen gemeenschappelijke houding uit de bus is gekomen. Op bevel van de V.S. wil Tsjechië (met steun van Polen en Nederland) strengere sancties.

Langs de andere kant zoekt Spanje (met steun van o.a. Italië) een andere aanpak, nl. normalisering van de relaties zonder voorafgaandelijke voorwaarden.

Het bezoek van Minister Moratinos aan Havana stond helemaal in dit teken. Uiteraard tot grote ergernis van de V.S. Als reactie op de Amerikaanse kritiek antwoordde Moratinos lakoniek: "Natuurlijk hebben we betere relaties met Cuba, de V.S. hebben er al 50 jaar geen!" Ondertussen (11 juni) was ook de ondervoorzitter van het Europees Parlement, Miguel Martínez in Havana.

Alles wijst er ook op dat Fidel Castro hersteld is en op één of andere manier weer actief zal zijn. Hij ontpopt zich als een volleerd Editoriaal en gaf een TV-interview. Als oude wijze man bewijst hij nog niets verloren te hebben aan inzicht en behandelt hij met een analytisch-kritische geest de prangende wereldproblemen (www.cubamigos.be).

Een citaat uit "Wat de wereld nu nodig heeft is een ENERGIEREVOLUTIE" (1 mei) ... "onverzadigbaar in haar behoeften hebben de V.S. opgeroepen om biobrandstof te produceren ... de ontwikkelde landen zouden echter 140 miljard dollar kunnen besparen, zonder zich zorgen te maken over klimaatsverandering en de honger in de 3de wereld..."

De V.S. hebben nog andere plannen. Caleb Mc. Carry wordt de nieuwe president van Cuba!

Als coördinator van de "Commission for Assistance to a Free Cuba" beschikt hij over 80 miljoen dollar om zijn doel te bereiken: 30 voor de dissidenten, 10 voor subversie aan de universiteiten, 24 voor propaganda in Cuba zelf en 15

opdat andere landen zich achter het 'Plan Bush' zouden scharen.

Eind april, begin mei was Mc. Carry op promotiereis in Europa (indachtig de E.U.-TOP van 18/6). Zo werd hij ook ontvangen op het Belgisch Ministerie van Buitenlandse Zaken. In andere landen was hij minder welkom. In Ierland moest een meeting zelfs worden afgelast. Op kritische en concrete vragen is Mc. Carry niet zo happig. Hij laat niet in zijn kaarten kijken maar geeft wel toe "... dat het balanceren is tussen de Amerikaanse wensen voor verandering en buitenlandse inmenging. Wij willen Cuba helpen..." over de zwarte lijst met onaanvaardbare politici voor de 'toekomst' wil hij niets zeggen.

Ook niet over het vluchtelingenkamp dat de V.S. in allerijl bouwen op Guantanamo-Base omdat ze een exodus verwachten na Fidel. De fima I.M.C. uit Jacksonville heeft een contract van 16,5 miljoen dollar binnengehaald om klaar te zijn tegen mei 2008.

Aansluitend kunnen we het hebben over de boetes als je het U.S.-embargo schendt. Een Texaans filiaal van PSLES (Schotland) leverde technologie voor de olie-ontginning in Cuba en moest prompt 164.000 dollar betalen.

Daarom zitten ook af en toe toeristen vast in de Caraïben. Als het vliegtuig via Cuba gaat en wisselstukken nodig heeft (Europese maatschappijen hebben meestal Boeings) dan is een herstelling onmogelijk door het embargo. En de bank ING heeft zijn filiaal in Havana moeten sluiten.

Om straks positief te kunnen afronden nog enkele hekele berichten.

De suiker- en aardappeloogst zijn tegengevallen.

Vice-President Carlos Lage heeft zware kritiek geuit in verband met de trage woningbouw en de minister van transport, Jorge Sierra, gaf toe dat het transportprobleem verre van opgelost is.

Leuk of niet, een gevolg hiervan is het verdwijnen van de unieke "Camellos" (de lelijke opleggers) die vervangen worden door moderne

harmonicabussen.

We voorspellen dat de Camellos in de toekomst nog alleen met toeristen zullen rondhutsen.

De vernieuwing van transport en industrie zal ook het milieu goed doen. Temeer dat Cuba zowat de voortrekker is geworden voor herbruikbare energie. Alhoewel er naar petroleum en gas wordt geboord is men volop aan het investeren in zonne-, wind-, en getijdenenergie. Ook het winnen van gas uit afvalstoffen is aan de orde. Daar iedereen kan lezen in Cuba is milieu-educatie geen probleem. Dat is anders in de rest van de wereld waar alfabetisering en milieu luxe-kwesties zijn.

Het Cubaanse "Yo Sí Puedo" programma, herhaaldelijk geloofd door Unicef en Unesco, heeft nu al 2,1 miljoen mensen leren lezen en schrijven. "Ja, ik kan het" bestaat nu in 10 talen.

Cubanen kunnen ook tellen. Daarom heeft José Rodriguez, economie-minister, toegelicht dat langzaam maar zeker de datum nadert voor het afschaffen van de 2 geldsystemen.

In afwachting van het volgende speciale Che-nummer van Cuba Sí en de verkiezingen in Cuba in 2008 nog twee opmerkelijke berichten van 18 mei 2007:

"Het Amerikaans leger blokkeert toegang tot websites, vooral die waar persoonlijke informatie wordt uitgewisseld. Sommige soldaten werden gedegradeerd omdat ze opinies op het web zetten. Het Pentagon gebruikt deze sites wel om propaganda te voeren".

Volgens Reporters Sans Frontières ... "worden in Cuba relatief weinig sites geblokkeerd, ... wegens toegang na identificatie is er wel een vorm van zelfcensuur ...". Er wordt ook vermeld ... "dat de beperkingen het gevolg kunnen zijn van de enige satellietverbinding waarover Cuba beschikt en dit met een download-snelheid van 124 Mb/S voor het hele land ...".

Zouden deze rechtse CIA-rakkers soms de Cuba Sí lezen?

Paul EVRARD

JOURNEE CUBA- 12 mai 2007

Organisée par la Coordination des Associations opposées au blocus imposé depuis plus de quarante cinq ans par les Etats-Unis à l'encontre de Cuba.

Cette journée fut un réel succès, comprenant trois débats sur des thèmes actuels particulièrement intéressants.

LA DIASPORA CUBAINE

Trois représentants de l'émigration cubaine ont abordé cette réalité : Menía Martínez (Ballet Béjar), Francisco Aruca (Radio Progreso, Miami), Alberto Alonso (Cubanos en Bélgica).

Il fut tout d'abord rappelé que depuis l'origine de l'humanité des mouvements migratoires ont toujours existé. Quelles qu'en soient les raisons cela a permis des rencontres, des échanges et enrichissements réciproques. (.....)

Quant à la Belgique : l'immigration cubaine s'est développée à partir des années 90; Cuba se trouvant en "période spéciale" suite aux difficultés économiques particulièrement graves provoquées par la chute de l'URSS.

Ces personnes ont profité des acquis de la Révolution au point de vue santé, éducation, organisation sociale et culturelle...

Aussi en arrivant en Belgique elles jouissent d'une bonne santé, une formation supérieure et même universitaire, certaines ont déjà une expérience professionnelle, aussi ces Cubains ont beaucoup plus de facilités pour s'intégrer et être acceptés par la société belge que bien d'autres immigrés.

Depuis quelques années ces Cubains d'origine se sont regroupés dans une association "Cubanos en Bélgica" favorisant les échanges culturels entre la Belgique et Cuba.

Les "Cubanos en Bélgica" sont particulièrement attentifs à l'évolution des relations entre l'Union Européenne et Cuba.

Si un durcissement se produisait, semblable à ce qui se passe aux Etats-Unis, ils craignent de se voir isolés de leur famille.

Déjà ils ressentent les effets des "sanctions" : certains hôtels refusent de les accepter parce qu'ils ont un passeport cubain, de même des banques dans différents pays européens ont bloqué des comptes détenus par des Cubains...

En Belgique, des Cubains farouchement opposés au gouvernement cubain sont peu nombreux et isolés. Contrairement à ce qui s'est déjà passé dans d'autres capitales, jusqu'à présent il n'y a jamais eu de manifestation d'opposants cubains face à l'Ambassade à Bruxelles.

Les Cubains de Belgique souhaitent une normalisation rapide des relations entre les deux pays basée sur le respect et la réciprocité.

NOUVELLES MENACES CONTRE CUBA

Débat animé par Salim Lamrani (chercheur), Karl Buck (Conseil Européen), Willy Stevens (ancien Ambassadeur) et Elio Rodriguez (Ambassadeur de Cuba).

Au cours de ces dix dernières années les relations de l'Union Européenne envers Cuba témoignent d'une réelle complicité avec la politique agressive des Etats-Unis.

En 1996, suite à la promulgation de la loi Helms-Burton renforçant le blocus contre l'île avec des retombées extra-territoriales, les pays de l'Union Européenne (15 membres à l'époque), sous l'inspiration du premier ministre espagnol Aznar, ont signé une "position commune" stipulant que toute relation de l'U.E. avec Cuba serait conditionnée à des critères stricts de la part de Cuba : transition vers une démocratie pluraliste, respect des droits de l'homme...

Les relations bilatérales de pays à pays pouvaient rester inchangées de même que les relations commerciales des entreprises non-gouvernementales sachant cependant que celles-ci risquent d'être sanctionnées par la loi

Helms-Burton, ce qui fut le cas pour certaines d'entre elles.

En 2003, suite à l'invasion de l'Irak, la politique des Etats-Unis devient de plus en plus agressive envers tout pays ne se soumettant pas à leur dictat. Un budget de plusieurs dizaines de millions de dollars fut voté pour fomenter une opposition interne à Cuba, chercher par tous les moyens de déstabiliser le régime Cubain, encourageant l'émigration sauvage par moyens violents : séquestration et détournement d'avions, d'embarcations...En accusant le gouvernement cubain d'être une menace pour la sécurité des Etats-Unis, ceux-ci se donneraient le droit d'envahir l'île.

Cuba a réagi face à ces provocations en usant de son droit de défense contre les agents qui conspirent à l'intérieur du pays, payés par une puissance étrangère et contre ceux qui mettent en danger la vie de leurs concitoyens par des détournements violents d'avions et embarcations. Ce qui a donné lieu à une soixante d'arrestations et à l'exécution de trois personnes coupables

d'actes terroristes en séquestrant un bateau mettant en danger la vie des autres passagers.

La réaction de l'Union Européenne a été rapide et agressive en imposant une série de "sanctions" : ouverture des ambassades aux dissidents, blocage de toute relation commerciale, politique, culturelle, plus de voyage de ministres européens... certains accords déjà signés ont été rompus.

Il est à noter que toute l'aide européenne en 10 ans, de 1993 à 2003, n'atteignait que 18.000.000 euros.

Depuis, ces sanctions ont été quelque peu allégées mais jamais retirées. En juin de cette année 2007 l'Union Européenne va revoir sa position face à Cuba et "évaluer les progrès réalisés par l'île sur la voie de la démocratisation".

L'U.E. compte actuellement 27 pays avec des pays farouchement opposés à Cuba et fidèles laquais des Etats-Unis comme la Pologne, la Tchéquie, la Hongrie, la Lituanie... et d'autres assez mous...

Il est à craindre non seulement un renforcement des sanctions mais un alignement encore plus important sur la politique nord-américaine.

Cependant certains pays de leur propre initiative tentent une ouverture, telle la récente visite du ministre des Affaires Etrangères espagnol.

Quant à la Belgique jusqu'à présent elle a fait preuve de plus de respect et d'ouverture envers le gouvernement cubain.

Mais s'il faut le consensus des 27 pays, l'avenir est plus qu'incertain !

Les débats entre les orateurs et entre ceux-ci et la salle furent très animés.

- Pourquoi l'U.E. et même le ministre De Gucht ont-ils reçu Caleb McCarry, nommé par l'administration Bush pour diriger le gouvernement de transition à Cuba ?

Réponse : c'est lui qui s'est fait inviter!
- L'Union Européenne serait-elle disposée à accueillir le terroriste internationalement connu, Posada Carriles ? aucune réponse claire...

- Sur quelles bases l'U.E. se donne-t-elle le droit d'ingérence dans les affaires intérieures d'un pays ?

Des mots sont continuellement employés sans en définir exactement la signification et le contenu: "ouverture"- "démocratie"- pluralisme"- "droits de l'homme"...

Toutes les personnes qui se sont rendues à Cuba depuis fin juillet (date de l'opération de Fidel Castro) sont unanimes à reconnaître que la vie continue, aucune école, aucun hôpital, aucun centre de travail n'a été fermé. La population est calme, vaque à ses occupations, fait confiance à ses dirigeants.

Ce que le peuple Cubain demande avant tout c'est le respect, des relations basées sur la compréhension, la réciprocité, reconnaissant que Cuba est un pays indépendant et souverain.

C'est au peuple Cubain de décider de son avenir, de choisir son gouvernement sans aucune ingérence des donneurs de leçons qu'ils viennent des Etats-Unis ou de l'Union Européenne.

Marguerite Verhaeren
(article complet et 3ème débat sur site web : cubamigos.be)

Cuba onder druk van Europa onder druk van USA

Tijdens de Cubadag op 12 mei waren er drie debatten.

Eén ervan ging over de nieuwe bedreigingen voor Cuba.

Perfect gemodereerd door Xavier Declercq hoorden we meningen van Karl Buck (Europees ambtenaar) Elio Rodriguez (ambassadeur) Salim Lamrani (Universiteit Parijs) en Willy Stevens (ex-diplomaat in Havanna).

Buck benadrukte het verschil tussen de standpunten van de V.S. en de E.U. De onmogelijkheid om een gemeenschappelijk standpunt in te nemen bemoeilijkt de relaties met Cuba dat op zijn beurt onvoldoende bereidheid toont.

Stevens overliep de evoluties voor maart 2003 (inval Irak, kapingen in Havanna en arrestatie-zogenaamde -dissidenten) toen er positieve gesprekken waren. Daarna stopte het overleg en werden diplomatieke sancties getroffen. Stevens herhaalt de eis van een overgang naar een 'representatieve democratie'.

In juli 2003 zou Fidel zelf alle relaties met Europa opgeblazen hebben. Hij benadrukte wel dat hij minder problemen had met F. Perez Roque (Cubaans Buitenlandminister) dan met J.M. Aznar (toen premier van Spanje).

Lamrani geeft eerst een historische inleiding en herhaalt dat de E.U. haar houding baseert op haar interpretatie van de mensenrechten. Dat doet Europa niet met andere landen en zelfs niet in Europa zelf. De E.U. heeft geen enkel moreel recht Cuba te veroordelen (zie pag. 6 en www.cubamigos.be). Dit is pure hypocrisie. Het doel is onrechtstreekse inmenging zonder respect voor de soevereiniteit. Citaten uit de veelvuldige Europese documenten leren ons dat de E.U. simpelweg een kapitalistisch systeem eist.

Elio Rodriguez benadrukt dat Cuba het enige land is dat in zijn relaties beperkt wordt door preliminaire voorwaarden. "Europa wil gewoon ons systeem veranderen ... Wie zegt dat Cuba geen democratie is ? ... Sinds 1959 is Cuba een voorvechter wat de Rechten van de Mens betreft, maar dan ALLE mensenrechten !... Zijn we perfect ? Nee ! En dan ... het is ONZE onvolmaaktheid !"

Cuba wil alleen maar relaties op basis van gelijkheid en respect. "Sinds 1996 is samenwerking gekoppeld aan voorwaarden en dat weigeren we te aanvaarden". Niet Cuba maar Europa heeft alle bruggen opgeblazen.

Na de inleidingen ontspoon zich een levendig debat met een hoog niveau (behalve enkele dwaze rustverstoorers in de zaal).

De ene vermeldde de economische opening van de laatste jaren, de nieuwe wet op het eigendom. De andere bleef hameren op schending van vrije rechten.

Critici van Cuba zijn wel verbaasd dat nu reeds 10 maanden (ziekte Fidel) geen enkel teken van onrust is vast te stellen.

Integendeel, er wordt hevig gedebatteerd in Cuba, er staan veel veranderingen in de steigers.

De strijd tegen corruptie, misdaad, misbruiken en gebrek aan discipline wordt opgedreven.

De economie bloeit, zowel import als export nemen toe, de productiviteit verhoogt.

Enkele pijnpunten worden nu aangepakt : transport, woningbouw, sociale ongelijkheid en het toerisme dat stagneerde. Hier gaan nu de grootste investeringen naartoe. (zie ook pag. 3)

P.E.

(Nota : 18 juni zou de E.U. zijn standpunt bepalen. Toen was de Cuba Sí al in druk)

Cette Europe qui donne des leçons de "droit"

En décembre 1996, l'Union européenne s'alignait sur la position d'ingérence étasunienne et exigeait de Cuba "des progrès tangibles sur la voie d'une transition pacifique vers le pluralisme démocratique". C'est ainsi qu'est née la position commune européenne vis-à-vis de La Havane, qui est devenue le pilier de la politique étrangère de l'Union européenne à l'égard de Cuba.

La position commune est unique en son genre dans la mesure où les conditions imposées à Cuba ne s'appliquent pas aux autres nations ayant des relations avec l'Union européenne.

En juin 2003, sous l'impulsion de l'ancien Premier ministre espagnol, José María Aznar, l'Union européenne a décidé d'imposer des sanctions politiques et diplomatiques à Cuba. Cette décision se justifiait, officiellement, en raison de la "situation des droits de l'homme".

De leur côté, les Etats-Unis ont présenté à l'ancienne Commission des droits de l'homme des Nations unies qui siégeait à Genève, chaque année, de 1987 à 2005, une résolution contre Cuba dénonçant les "violations des droits de l'homme". D'ailleurs, discréditée par ses décisions politisées et partiales, celle-ci a été remplacée en mai 2006 par un nouveau Conseil des droits de l'homme. Durant cette période de près de vingt ans, le seul pays pointé du doigt par les différentes administrations étasuniennes sur le continent américain a été Cuba. Désormais, l'Union européenne a emboîté le pas à Washington en imposant également des sanctions à Cuba.

Tout comme les Etats-Unis, le seul pays du monde condamné par l'Union européenne et victime de telles sanctions est Cuba, ce qui rend d'autant plus incompréhensible la position de Bruxelles. Pourquoi Bruxelles se range-t-elle de façon tant dévote sur la position étasunienne ? Il est en effet difficile de concevoir qu'une puissance aussi importante que l'Europe des 25 s'aligne de manière docile et

disciplinée sur la politique étrangère de Washington vis-à-vis du petit archipel des Caraïbes.

En avril 2005, à Genève, une résolution, adoptée par une grande majorité (35) des 50 membres de la Commission, a été rejetée par l'Union européenne, et bien sûr par Washington. La résolution condamnait "l'utilisation de mercenaires pour violer les droits de l'homme et le droit des peuples à l'auto-détermination". L'UE s'est refusée à adopter un texte condamnant les pratiques de la Maison-Blanche, notamment à l'égard de Cuba.

L'UE affirme qu'elle "reprendrait avec plaisir un dialogue politique avec les autorités cubaines. Ce dialogue devrait porter notamment sur la question des droits de l'homme et avoir lieu sur une base réciproque et non discriminatoire". La "base non discriminatoire" est de fait impossible puisque l'Europe stigmatise uniquement Cuba. Par contre, pour ce qui est de la réciprocité, le rapport d'Amnesty International de l'année 2006 permet de jeter une lumière sur ce sujet en effectuant une comparaison de la situation des droits de l'homme au sein de la Communauté européenne - prompte à donner des leçons et à accorder des notes de bonne conduite - et Cuba.

Pour ce qui concerne Cuba, Amnesty International n'a pas rapporté :

- Pas un seul cas d'assassinat politique contrairement au Royaume-Uni.
- Pas un seul cas de torture ou traitement inhumain contrairement à la Belgique, Chypre, l'Estonie, la France, la Grèce, l'Italie, la Lettonie, Malte, la République tchèque et le Royaume-Uni.
- Pas un seul cas de utilisation de preuves obtenues sous la torture contrairement à l'Allemagne et à Chypre.
- Pas un seul cas de disparition contrairement à l'Estonie.
- Pas un seul cas d'enlèvement de personnes par les autorités contrairement à l'Italie.
- Pas un seul cas de violation du droit à la vie contrairement à la Suède.

- Pas un seul cas de d'impunité suite à un crime commis par des agents de l'Etat contrairement à l'Autriche, l'Espagne, la France, la Grèce, l'Irlande, l'Italie, le Portugal, la République tchèque et le Royaume-Uni.

- Pas un seul cas de trafic d'êtres humains contrairement à la Grèce et à la Lituanie.

- Pas un seul cas de violence contre les mineurs commis par des agents de l'Etat contrairement à l'Espagne, l'Estonie, la République tchèque et la Slovaquie.

- Pas un seul cas de violence contre les minorités contrairement à l'Allemagne, l'Estonie, la France, la Grèce, la République tchèque, le Royaume-Uni et la Slovaquie.

- Pas un seul cas d'enfants privés d'accès à l'éducation en raison de leur origine ethnique contrairement à la Grèce, la Hongrie, la République tchèque, la Slovaquie, la Lettonie et la Slovaquie.

- Pas un seul cas d'enfants internés contrairement à la République tchèque et à la Slovaquie.

- Pas un seul cas de stérilisation forcée de femmes issues de minorités contrairement à la République tchèque et Slovaquie.

- Pas un seul cas de citoyens déchus de leur nationalité contrairement à la Grèce et à la Slovaquie.

- Pas un seul cas d'utilisation de lits-cages pour enfermer les handicapés mentaux contrairement à la République tchèque.

- Pas un seul cas de répression de manifestants contrairement à Chypre et à Malte.

- Pas un seul cas de familles expulsées de leur logement contrairement à la Hongrie.

- Pas un seul cas de violences sur les handicapés contrairement à l'Irlande.

- Pas un seul cas de malades mentaux mis en prison contrairement à l'Autriche, l'Irlande et l'Italie.

- Pas un seul cas de manque d'attention médicale contrairement à l'Estonie, l'Italie et le Royaume-Uni.

- Pas un seul cas de violences policières contrairement à la plupart des pays européens.

- Pas un seul cas de suspension des garanties constitutionnelles

ts de l'homme"... *Salim Lamrani*

contrairement à la France.
- Pas un seul cas d'incitation à la haine raciale et à la discrimination par les autorités contrairement à la Hongrie et à la Lettonie.
- Pas un seul cas d'expulsion de demandeurs d'asile contrairement à l'Allemagne, l'Autriche, la Belgique, Chypre, la France et à la Grèce.

Les rapports d'Amnesty International sur la situation des droits de l'homme au sein de l'Union européenne sont accablants. Par conséquent, l'Union européenne n'a aucune autorité morale pour s'ériger en donneur de leçons. En effet, l'Europe des 25 présente une situation bien plus désastreuse que celle de Cuba.

Par ailleurs, malgré les énormes activités de lobbying menées par les Etats-Unis et l'Union européenne pour empêcher Cuba d'intégrer le nouveau Conseil des droits de l'homme des Nations unies, 135 pays membres, soit plus des 2/3 de l'Assemblée générale, ont choisi Cuba en mai 2006 pour y siéger. En réalité, les Etats-Unis et l'Europe utilisent la problématique des droits de l'homme comme prétexte et ont imposé une vision politisée de la réalité cubaine que le reste du monde ne partage aucunement.

Le 12 juin 2006, le Conseil de l'Union européenne a clairement affirmé son intention de renverser le gouvernement de La Havane : "En ayant recours à l'éventail complet des ressources dont elle dispose, l'UE continuera d'offrir à toutes les composantes de la société un soutien concret au changement pacifique à Cuba", souligne le communiqué officiel.

Le Conseil de l'UE affirme surtout être "préoccupé par le fait que le gouvernement cubain soit revenu sur certaines réformes menant à une timide ouverture économique. Le Conseil a déploré que ces restrictions aient encore réduit la latitude laissée aux initiatives privées". En clair, l'Europe utilise la problématique des droits de l'homme, mais souhaite seulement le retour à un capitalisme d'entreprise privée et

l'implantation d'une économie de marché à Cuba.

L'hostilité étasunienne contre Cuba ne cessera pas de sitôt, c'est un fait. Par contre, il est profondément regrettable que l'Union européenne s'y associe de manière aussi servile que contre-productive. En effet, il est un langage que les Cubains sont dans l'incapacité de comprendre : il s'agit du langage de la pression, du chantage, de la contrainte, de l'intimidation, de la force et de la menace. Depuis 1959, Cuba n'a jamais cédé à ce genre de procédés et n'y cèdera jamais. Cette réalité doit être comprise par l'Union européenne et les Etats-Unis. Les ultimatums ne servent à rien, si ce n'est à radicaliser le processus révolutionnaire cubain et l'histoire de ces cinquante dernières années est édifiante à cet égard. Les Cubains n'ont jamais accepté que l'on empiète sur leur souveraineté et leur indépendance qui leur ont coûté tant de sacrifices. C'est la raison pour laquelle l'actuelle politique de l'Union européenne est condamnée à l'échec.

L'Union européenne gagnerait en crédibilité et en autorité morale en se démarquant radicalement, et sans plus attendre, de la politique obsessionnelle des Etats-Unis vis-à-vis de Cuba. Elle doit faire respecter les valeurs de souveraineté et d'indépendance en rejetant toute tentative d'ingérence dans les affaires internes des autres nations. La capitulation face aux puissants ne mène qu'au déshonneur car c'est le refus de l'injustice qui fait la grandeur des nations. C'est pourquoi Cuba est un pays de géants.

ACTUA

L'industrie biopharmaceutique de Cuba est l'une des plus reconnues au niveau international, a dit le docteur Víctor Maqueda, auditeur de l'Organisation mondiale de la santé (OMS).

Le spécialiste, de renommée internationale concernant la manufacture des dits produits, a déclaré que ceci est dû au développement soutenu de nouveaux produits à haute valeur ajoutée et à la fiabilité dans le processus de fabrication.

Il a qualifié de très positif que l'OMS se soit portée garant des établissements du pôle scientifique concernés dans le processus de fabrication et commercialisation du vaccin contre l'hépatite B, car ledit produit peut ainsi être utilisé par l'ONU dans ses programmes internationaux d'immunisation.

La dite attestation met Cuba à côté du petit nombre des pays hautement industrialisés disposant des médicaments qualifiés à cette fin.

Cuba a dénoncé les États-Unis auprès de l'Organisation mondiale du commerce (OMC) d'avoir usurpé des marques cubaines prestigieuses au niveau international.

Jorge Ferrer, ministre Conseiller à la Mission permanente de Cuba auprès des Nations Unies à Genève a fait une réclamation lors de la réunion de l'Organe pour la solution des différends (OSD)

Ferrer a critiqué le gouvernement étasunien de faire preuve d'une totale méconnaissance des décisions de l'OSD et des sérieuses conséquences du manquement prolongé aux accords sur la propriété intellectuelle, entre autres.

Comme exemple il a mis le fait que le Bureau des brevets et des marques du dit pays a refusé l'année dernière d'octroyer le permis afin de renouveler l'enregistrement de la marque Havana Club pour des raisons politiques.

P.E.

Democratie in Cuba en in de VS

Tim Anderson

In deze tijd van propaganda en pseudo-democratie zijn de grote tegenstanders van het imperialisme onderhevig aan wilde aanvallen. Een gevolg daarvan is dat veel van de diep ingewortelde meningen over 'Democratie in Cuba' loodrecht staan op de waarheidsgetrouwe kennis erover. Zoals de Canadese wetenschapper William Osler zei: 'hoe groter de onwetendheid, des te sterker is het dogmatisme'.

De V.S. voert bijna 50 jaar een krachtige en illegale blokkade tegen Cuba nadat de investeringsprivileges waren stopgezet. Zij voeren nu een suggestieve propaganda: het Cubaanse volk zou behoefte hebben aan 'democratie' met VS signatuur.

Wat de democratische volksvertegenwoordiging betreft ligt Cuba duidelijk vóór. Cubanen hebben open verkiezingen voor de Nationale Vergadering maar ook op provinciaal en lokaal niveau. Het Parlement kiest de ministers en een voorzitter van de ministerraad. In de VS wordt het Congres direct gekozen en een president indirect via kiescolleges. Deze president benoemt de ministers. Maar een meerderheid van het gekozen VS Congres kan vele presidentiële voorrechten niet blokkeren, zoals het voeren van oorlog. Als dus de meerderheid van het volk en van het Congres tegen de oorlog zijn, kan de president doorzetten. Dus de gekozen Vergadering kan in de VS niet echt regeren!

In Cuba verwerpt de grondwet (art 12) agressieve- en veroveringsoorlogen en alle ministers zijn verantwoording verschuldigd aan de gekozen volksvertegenwoordiging.

De president van Cuba's ministerraad (door de president van de VS een 'dictator' genoemd) staat niet boven de volksvergadering en heeft geen vetorecht om een wet van deze Vergadering te blokkeren. In de VS kan dit wel en gebruikt de president dit om wetten van het Congres te omzeilen.

In de VS hangt verkiesbaarheid voor een regeringsfunctie af van het lidmaatschap van een grote partij en een substantiële donatie.

In Cuba bestaan geen verkiezingspartijen en geen institutionele sponsoring.

De Cubaanse Communistische Partij heeft volgens de grondwet de taak om de socialistische discussie en politiek te promoten, maar speelt geen electorale rol. Om gekozen te worden hoeven burgers geen partijlid te zijn en velen zijn het ook niet. Leden van de Poder Popular vertegenwoordigen geen partij, wél hun eigen kiesdistrict. Het Cubaanse systeem sluit buitenlandse machten uit van het sponsoren van vertegenwoordigers of partijen. De VS-regering, gewend aan buitenlandse interventie, vindt dat deze wet 'ondemocratisch' is.

In de VS zijn miljoenen uitgesloten van stemrecht, of vanwege een strafblad óf omdat zij behoren tot een groep van tweederangs burgers (bijvoorbeeld uit Puerto Rico).

In Cuba zijn er bijna geen uitgesloten en meer dan 90% van 16+ leeftijd stemt. In de VS is de verkiezingsdeelname vaak rond 50%. Cubaanse burgers hebben grondwettelijk recht op werk, voeding, onderwijs, gezondheidszorg, behuizing (inclusief erfrecht), politieke deelname, vrijheid van meningsuiting en van religie en bescherming van persoonlijk eigendom. VS burgers hebben het recht op vrijheid van meningsuiting, onbegrensd privé eigendom en het recht wapens te dragen. Verder het recht op een marktsysteem, waar onderwijs, gezondheid en algemeen welzijn vaak onbereikbaar zijn.

Krachtens de grondwet kan niemand in Cuba gevangen gehouden worden zonder een duidelijke beschuldiging, een rechtszaak en recht op verdediging (art 59). Cuba's zogenaamde 'politieke gevangenen' zijn veroordeeld wegens het aannemen van geld om het grondwettelijke systeem te ondermijnen. In de VS daarentegen worden duizenden vastgehouden zonder rechtszaak of aanklacht, zoals honderden in het illegaal bezette stuk van Cuba: Guantanamo Bay.

Grondwettelijke discriminatie wegens ras bestond in de VS tot in de zestiger jaren. Zelfs nu is de kloof groot tussen de regels en de toepassing ervan, want er zijn te weinig sociale garanties. Cuba echter deed een grote inspanning de schending van rechten op grond van ras te be-

strijden. Gratis onderwijs en zorg en sociale veiligheid zijn daar machtige en effectieve middelen tegen marginalisatie.

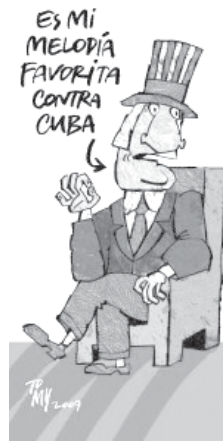
In de VS betekent 'vrijheid van meningsuiting' dat een handvol privéinstellingen de massamedia domineren. In Cuba worden de media gerund door openbare instellingen of sociale organisaties.

(. . . . .)

Cuba gebruikt geen staatsmacht om tussenbeide te komen in andermans zaken of om een internationale propaganda op te dringen; ze zenden dokters naar ruim zestig landen om gemeenschappen bij te staan, die geen medische zorg kennen.

Dit internationalisme, erkend door de Wereld Gezondheids Organisatie, staat tegenover het interventionisme van de VS. De VS regering financiert propaganda-stations (zoals 'the Voice of America' en 'Radio Marti'), steunt oppositiegroepen (via het Nationaal Fonds voor Democratie, het Ministerie van Buitenlandse Zaken, USAID en de CIA) en VS gezinde academische centra en denktanks wereldwijd.

Cuba's mensenrechtenregistratie is beter dan die van de VS. Amnesty International meldt in de VS voor 2006: 'duizenden gedetineerden ...zonder aanklacht of proces ...dood in gevangenschap, marteling en verwaarlozing, verdwijningen... functionarissen die niet verantwoordelijk gehouden worden ...voor oorlogsmisdaden of misdaden tegen de menselijkheid'. Als contrast was er milde kritiek van Amnesty tegen Cuba: 'enkele beperkingen van de vrijheid... bijna 70 gewetensgevangenen... regering remt private ondernemingen af... 30 gevangenen in afwachting van een doodvonnis maar niemand geëxecuteerd'. Amnesty (over Cuba werkend vanuit de VS) vermeldt niet dat de 70 beschuldigd en veroordeeld zijn op basis van specifieke aanklachten: het aannemen van geld van een buitenlandse mogendheid om het Cubaanse grondwettelijke systeem te ondergraven.

De meesten werden gearresteerd in 2003 na een golf van kapingen, sindsdien zijn een aantal van hen in vrijheid gesteld. Het VS-Ministerie van Buitenlandse Zaken moest in 2004 erkennen dat Cuba geen politieke doodvonnissen of politieke verdwijningen kende, geen godsdienst-repressie, weinig discriminatie ... geen rapportage over martelingen; in tegenstelling tot de doodskaders en martelingen van dictatoriale regimes die in Latijns Amerika getraind en ondersteund worden door de VS, zoals Guatemala, El Salvador en Colombia.

Tolerantie en seksuele pluriformiteit zijn in Cuba groter dan in de meeste Latijns- Amerikaanse landen. Cuba's Centrum voor Nationale Seksuele Opvoeding (CENESEX) steunt sinds 1989 bv. de aanvaarding van transseksuelen. Effectieve campagnes en medisch onderzoek resulteerde in Cuba's laagste HIV-infectie in Latijns-Amerika en de VS. Sinds 2001 heeft iedere Cubaan gratis toegang tot een virusremmende behandeling (HAART). (.....)

Cubaanse 'pro-democratie' activisten in ballingschap, ondersteund door de VS, zijn in de ogen van de Cubanen 'terroristen'.

Bv: in maart 2007 kende het bestuur van Madrid de 'Tolerantie Prijs' toe aan de Cubaanse balling Carlos Alberto Montaner. Maar Montaner is een in Europa gevestigde vluchteling voor de Cubaanse justitie, die jaren voor de CIA werkte; in Cuba gezocht voor bomaanslagen en hij heeft nauwe banden met de CANF (Cuban American National Foundation), gevestigd in Miami en met openlijke steun aan terreurdaden tegen Cuba. De Cubaanse regering heeft geen stappen ondernomen tegen de bekende 'pro-democratie' activist Oswaldo Paya, die in 2002 de Andrei Sacharov prijs kreeg voor zijn 'vrije gedachten' na publicatie van zijn 'Varela Project', een pleidooi voor o.a. kleine ondernemersrechten. Maar de Cubaanse TV meldde in december 2005 dat Paya 1000 dollar per sessie ontving voor zijn lezingen, over de door de VS gesteunde 'overgang' in Cuba, gegeven in het Bureau voor Amerikaanse Belangen in Havana. Dit is een inbreuk op de Cubaanse wetgeving, maar Paya is niet gearresteerd.

Een andere 'pro-democratie' activist, door CANF en Miami gesteund, Raul Rivero vermeldde niet dat hij in 2003 veroordeeld werd wegens het aannemen van geld als deel van het plan om in Cuba de grondwet af te schaffen en er een regime van buitenaf te installeren. Zoiets is in elk land een misdaad. Rivero is al lang vrij en woont in Madrid.

De meest bekende, door de VS gesteunde, 'pro-democratie' activist is Luis Posada Carriles, in de VS aangehouden wegens overtreding van de immigratiewet en nu vrijgesproken. De VS weigert hem uit te leveren aan Venezuela, waar hij wordt gezocht wegens de bomaanslag in 1976 op een Cubaanse burgertoestel. Posada beleed openlijk (in de VS) de bomaanslagen op Cubaanse hotels in 1997, maar is nooit berecht. In 2000 werd hij in Panama gearresteerd en veroordeeld wegens een moordpoging op Fidel Castro, maar in 2004 verleende de aftredende President Mireya Moscoso (VS bondgenoot) hem gratie. Midden in de 'oorlog tegen het terrorisme' weigeren de VS Posada als terrorist te zien. Dat is de VS-visie op democratie in Cuba. De VS regering steunt een aantal civiele-, pro-democratie- en mensenrechtengroepen om haar aanzien in de wereld te verhogen. Bijvoorbeeld: de Franse groep 'Journalisten zonder Grenzen', gesteund door het Nationaal Fonds voor Democratie, die Cuba afschildert als schender van de persvrijheid. Het Instituut voor 'International News Safety' zegt echter dat over de periode 1996 tot 2006 geen journalist bij zijn taakuitoefening in Cuba is gedood, terwijl er 21 gedood werden in de VS. (Terzijde : 72 in Colombia, 31 in Mexico, 27 in Brazilië, 16 in Peru, 13 in Guatemala, enz.).

Wat betreft de participatiedemocratie, ook hier scoort de VS pover. Economische politiek wordt beschouwd als een terrein van privé-ondernemingen, die het sociale en politieke leven in de VS domineren. In Cuba zijn er diepgaande debatten in gekozen vergaderingen en sociale organisaties. In Cuba's economische crisis van de jaren '90 werden 18 maanden besteed aan discussies over belangrijke economische veranderingen zoals gecontroleerde buitenlandse investeringen, ontwikkeling van massatoerisme, aanpassing van diensten en belastingen, behoud van kosteloze zorg en scholing.

'Structurele aanpassing' in de VS is een recept dat in privébanken ontwikkeld is, in eigen land aanvaard en opgelegd aan schuldenlanden. Deze 'technische' formule omvat privatisering, hoge rente, het beperken van sociale diensten, privileges voor investeerders en exporteurs. Geen publieke deelname aan een politiek debat en organisaties worden dus gedwongen defensief te reageren op deze 'technische' economische politiek.

Er is een laatste belangrijke reden waarom de VS geen democratie kunnen zijn. Imperialistische ambitie drijft haar tot het domineren, binnendringen en exploiteren van de natuurlijke hulpbronnen van andere landen. De VS 'defensiemacht' is bijna exclusief werkzaam buiten de grenzen en de huidige 'nationale veiligheidsdienst' houdt zich bezig met pre-emptieve militaire aanvallen op meer dan zestig landen. Dit voor een kleine groep investeerders, ten koste van miljoenen arme en gemarginaliseerde VS-burgers. Toch heeft de Amerikaanse schrijver Gore Vidal uitgelegd dat geen enkel imperialistisch project past in een ware democratie. Cuba gebruikt haar volksleger alleen voor de bescherming van de eigen bevolking of om anderen tegen aanvallen te verdedigen, zoals het Angolese en Namibische volk tegen het apartheidsleger van Zuid Afrika in de jaren '80. Cuba gebruikt haar eersteklas gezondheidszorg om andere landen bij te staan. Terwijl de VS duizenden troepen zendt naar andere landen, zendt Cuba tienduizenden dokters. Er studeren meer dan 20.000 buitenlandse studenten gratis geneeskunde in Cuba, onder hen honderd studenten uit de VS. Dat is een reden te meer waarom - voor wie dat woord nog enige betekenis heeft - Cuba een democratie is en de VS niet.

(Tim Anderson is docent in Sydney, Australië - vertaling en bewerking : Th.Janssen en P.Evvard))

Havana Club moet gered worden !

Iedereen is nu wel op de hoogte van de economische blokkade aan Cuba opgedrongen door de Verenigde Staten sinds meer dan 40 jaar, en van de negatieve gevolgen op alle sectoren van de economie en op de Cubaanse samenleving in haar geheel.

Dit is een nog nooit geëvenaarde vorm van agressie die regelmatig veroordeeld wordt door het geheel van de internationale instanties en de overweldigende meerderheid van de lidstaten van de UNO. De laatste stemming zag eens te meer de veroordeling van dit embargo door 183 landen tegen 4. En nochtans wordt de blokkade elke dag op alle fronten verdergezet. De ene keer zijn het Cubaanse kunstenaars zoals Ibrahim Ferrer die geen toegang krijgen tot de Verenigde Staten, de andere keer zijn het Noordamerikaanse sportlui, zoals een ploeg fietsers of grieks-romeinse worstelaars, die geen toelating krijgen om naar Cuba te reizen. En wij hebben het zelfs niet over de problemen die Oliver Stone het hoofd moest bieden wegens zijn lang en objectief gefilmd interview met President Fidel Castro.

Weinig mensen, en ogenschijnlijk weinig van onze politiciers, zijn zich bewust van het feit dat dit ook negatieve gevolgen heeft voor de Europese bedrijven die commerciële relaties of samenwerkingen hebben met Cuba. Dit is het geval voor hotelhoudersgroepen in de toeristische sector en voor Pernod-Ricard in de sector van alcoholische dranken.

De Franse groep Pernod-Ricard (waarvan de groep GBL van Albert Frère aandeelhouder is) heeft een commercieel partnership ontwikkeld met Cuba Ron, en is in deze bevoegdheid de verdeler van het merk Havana Club in de hele wereld. Het commercieel dynamisme van de groep en de superieure kwaliteit van de

Cubaanse rum (die nog steeds, in tegenstelling tot anderen, een natuurlijk verouderingsproces in houten vaten krijgt) hebben het Havana Club mogelijk gemaakt een betekenisvolle doorbraak te maken op alle internationale markten, uiter-

aard uitgezonderd in de Verenigde Staten waar geen enkele fles uit Cuba afkomstig mag ingevoerd worden.

Erger nog, dit succes heeft de woede ontketend van de wereldleider in deze sector, namelijk Bacardi, die een offensief heeft gestart dat ruim de wettelijke praktijken inzake economische competitie overschrijdt.

Doelstellingen : zijn meest ernstige tegenstrever vernietigen en een historische weerwraak nemen op de geschiedenis, door de Cubaanse Revolutie te doen kantelen.

Bacardi, wiens nauwe banden met de Fundacion Nacional Americano-Cubano en de troebele anti-castrische maffiagroepen van Miami goed gekend zijn (lees hierover het boek van Hernando Calvo Ospina : "Rhum Bacardi, CIA, Cuba et Mondialisation", uitgegeven bij EPO in 2000), is ook, via de tussenschakel van aan hem gebonden politici zoals senator Jeb Bush, of de heren Helms en Burton, de promotor van de wetten onder dezelfde naam, die de blokkade tegen Cuba zwaar hebben versterkt.

Maar daar stopt het niet bij. Bacardi, oorspronkelijk een Cubaans merk, maar dat reeds vóór de revolutie zijn distilleerderijen verhuisde naar Puerto Rico en naar de Bahamas, heeft altijd getracht rum in Cuba gemaakt te beletten de Amerikaanse markt te bereiken. Aldus, in de jaren '90, na tevergeefse pogingen om de rechten van Havana Club te veroveren, heeft Bacardi het lef gehad een rum te commerci-

seren in de Verenigde Staten, komend van de distilleerderijen van Puerto Rico, onder de merknaam Havana Club. Pernod-Ricard heeft dan zijn rechten doen gelden, aangezien Havana Club een merk is dat exclusief in Cuba gemaakt wordt, neergelegd en beschermd is in de ganse wereld, inbegrepen de Verenigde Staten. In 1999, onder zware druk, bekomt Bacardi de nietigheid van deze eerste uitspraak en laait de rumoorlog terug op tot, in 2004, de Kamer van Beroep van het Bureau van Brevetten en Merken van de Verenigde Staten de knoop doorhakt in het voordeel van de echte Havana Club en daarbij de groep Bacardi-Martini verboden heeft hun frauduleus genoemde copie te commercialiseren.

Sindsdien gaat de saga verder en tegenover de nieuwe vooruitgang van het Cubaanse merk op alle markten, en die de eerste plaats van Bacardi ernstig in het gedrang brengt, reageert Bacardi met alle middelen.

Juan Antonio Fernandez, ambassadeur van het eiland bij het Bureau van de Verenigde Naties en de internationale organismen, heeft dit geval op 1 september jongstleden voorgedragen tijdens de vergadering van het Orgaan voor oplossing van geschillen van de Wereld Handels Organisatie.

"Gans dit manoeuvre van de groep Bacardi, die de meest elementaire principes van de commerciële ethiek negeert, is toe te schrijven aan de arbitraire en onwettelijke Sectie 211, een beschikking die door de W.H.O. als onverenigbaar met haar basisbeginselen werd erkend op 2 februari jongstleden".

Sectie 211, ook "Bacardiwet" genoemd, is een clausule toegevoegd aan de Wet op het

budget van de Verenigde Staten, goedgekeurd door het Federaal Congres op 21 oktober 1998, op vraag van Connie Mark, senator van Florida. De W.H.O. heeft dit amendement gedefinieerd als discriminatorisch t.o.v. niet-Amerikaanse bedrijven. "Op 28 juli jongstleden, voegde de ambassadeur hieraan toe, heeft het Bureau van de controle van buitenlandse activa in de Verenigde Staten van Amerika, de aanvraag voor een specifieke licentie voor de hernieuwing van de neerlegging van het merk Havana Club op dit grongebied geweigerd. Waarom die weigering? Om tegemoet te komen aan de belangen van de groep Bacardi, die sinds meer dan tien jaar alles inroept om de titel Havana Club ten onrechte te veroveren en aldus een rechtstreekse concurrent uit te schakelen".

En inderdaad overwoog Bacardi op 8 augustus vorig jaar "zijn" Havana Club terug op de markt te brengen. Deze houding ondergaat hevige kritiek in de zakenwereld (ook de Noord-Amerikaanse) die hem verwijt het geheel van de merken in de ganse wereld te bedreigen, aangezien om het even welk land, onder politieke of andere voorwendsels, een wet kan uitvaardigen die lokale producenten toelaat een copie van een Amerikaans (of ander) product onder zijn echte naam te produceren en te commercialiseren en dit zonder enige licentie te betalen.

Tegenover dergelijke praktijken kan de gewone burger, in tegenstelling tot sommige beweringen, reageren door de merken met een dubieuze ethiek niet te verbruiken en door deze die de internationale wetgeving en de eigen kwaliteit van hun producten respecteren te bevoordelen. Uiteindelijk blijven wij toch de uiteindelijke verbruiker.

Vergeet dus niet : denk na alvorens het glas te heffen !

Stéphane Sergeant (vert. F. Tack)

(Bronnen : Granma Internacional - Agrojob-news - L'Humanité - Oxfam - Cuba Solidarity Project - l'Echo - Le Monde Diplomatique)

LE CINEMA PAUVRE

Le Cinéma à maigre budget veut faire entendre sa voix..

Gibara : la "Cannes" du cinéma pauvre.

Le Festival International du Cinéma Pauvre qui s'est déroulé à Gibara entre le 16 et le 22 avril 2007, à près de 900 km de La Havane en est à sa 5ème édition. Près de 200 films, fictions et documentaires.

Le festival de Gibara c'est la défense d'un cinéma alternatif, c'est la volonté de donner une place à l'expression de ceux qui ne peuvent le faire au sein des grandes productions cinématographiques.

L'avènement du système digital permet la réalisation d'œuvres de qualité à budget très réduit ce qui n'était pas possible avec le cinéma 16 ou 35mm.

Le mouvement du cinéma pauvre est né dans le but d'aider à la production et à la diffusion de ces œuvres qui n'ont pas accès aux moyens de diffusion commerciaux. Des circuits sont en train de naître dans plusieurs pays. Gibara a réuni plus de 170 participants, réalisateurs, producteurs, responsables de festivals, presse, la chaîne latino-américaine de télévision Telesur ... transformant la petite ville de Gibara en capitale de cinéma alternatif. Les films sélectionnés le sont en fonction du critère de la qualité et du budget restreint.

Environ 600 films ont été présentés à la sélection 2007 qui en a retenu près de 200 dans ces différentes sections.

Mais le festival n'est pas seulement la projection de films et la remise de prix, la petite ville de l'est de Cuba, se transforme en capitale du cinéma. La population participe activement, prépare les festivités, se mêle aux invités, la salle de cinéma locale se remplit autant de "Gibareños" que de participants. L'accueil est chaleureux, tout ce petit monde se mélange, commente, échange, des amitiés y naissent.

Les activités parallèles sont permanentes. Le soir des écrans sont installés sur la place publique, dans la rue où à la maison de la culture il y a des spectacles de jour comme de nuit, danse classique, traditionnelle afro-cubaine, moderne, arts picturaux, concerts tous les soirs avec de grands noms de la musique cubaine comme Carlos Varela, Kelvis Ochoa, Cándido Fabre, et la participation d'acteurs et de réalisateurs cubains comme Humberto Solas, président du Festival, Mario Limonta, Isabel Santos, Manuel Porto, Enrique Molina. La fête totale et permanente.

Des débats sur la distribution, la production, le financement des films, la manière d'obtenir de l'aide, rencontres et échange d'expériences et distribution spontanée des œuvres entre les participants des différents pays, beaucoup d'entre eux animent des festivals de cinéma aux quatre coins du monde. C'est un magnifique carrefour d'échange où l'on pose les bases de collaborations futures.

Le festival se bat pour la démocratisation du cinéma car ils sont rares ceux qui arrivent à diffuser leurs œuvres lorsqu'elles ne correspondent pas aux budgets, règles, idées, modes, ou concept des décideurs de cinéma,

C'est une façon d'ouvrir un droit à la participation, de lutter contre la colonisation culturelle du cinéma américain qui est devenu omniprésent

dans toutes les salles du monde, repoussant à l'état de marginalité les productions locales. Il est donc important de donner un espace à un cinéma économiquement défavorisé qui échappe aux règles de Hollywood.

Les œuvres lauréates sont récompensées par une aide à la production ou à la distribution. Il s'agit d'un cinéma à contre courant qui cherche d'autres formules artistiques,

parfois audacieuses, parfois pas, mais qui de toutes façons possède une valeur morale. C'est la défense d'un cinéma sans concession aux valeurs marchandes. Un formidable appui au travail des cinéastes autodidactes, qui n'ont pas pu suivre une formation, ne disposent d'aucun soutien pédagogique. Le Festival veut créer une école ouverte à ces réalisateurs, une école de vacances pour les gens qui travaillent. La majorité des œuvres qui arrivent au Festival sont réalisées par des jeunes, mais la démocratisation se veut à tous les niveaux et ouvre un espace aux femmes réalisatrices.

On assiste à la naissance d'un véritable circuit parallèle qui se développe et prend de l'ampleur très rapidement. Le mouvement est suivi en Amérique latine mais aussi en Europe. Et cela fonctionne, car d'autres festivals naissent et collaborent dans plusieurs autres pays, c'est la création d'une vitrine, d'une plateforme d'échanges.

L'étape suivante sera de briser le "blocus" des salles commerciales, d'arriver à les convaincre que ce cinéma est une nécessité et a un avenir.

(de notre correspondant sur place: Anne Delstanche)

5e SOMMET DE L'ALBA

Les 28 et 29 avril c'est tenu, à Barquisimeto (Venezuela), le 5e Sommet de l'ALBA (Alternative Bolivarienne pour les Amériques), qui regroupe maintenant la Bolivie, Cuba, le Nicaragua et le Venezuela. Le premier sommet avait été célébré à La Havane le 14 décembre 2004, où une déclaration commune, signée par Fidel Castro et Hugo Chavez, fondait l'ALBA, une alternative progressiste et anti-impérialiste à l'ALCA (Accord de Libre Echange pour les Amériques) que Bush essayait d'imposer à l'Amérique Latine, sans succès par ailleurs.

A ce 5e Sommet participaient Hugo Chavez (Venezuela), Evo Morales (Bolivie), Daniel Ortega (Nicaragua) et Carlos Lage (vice-président du Conseil d'Etat de Cuba). En tant qu'invités étaient également présents René Préval, président d'Haïti, Maria Fernanda Espinosa, la ministre des Affaires Etrangères d'Equateur et des délégations d'Uruguay, de Saint-Vincent et la Grenadine, de Saint-Christophe et Niévès et du Commonwealth de la Dominique. Il faut également souligner la participation de représentants sociaux de 20 pays du continent.

A ce Sommet on a convenu de dresser un organigramme de fonctionnement pour suivre les accords et la mise en œuvre des projets adoptés. Au sommet il y aura un Conseil des Présidents, suivi du Conseil des Ministres, du Conseil des Mouvements Sociaux et d'un Secrétariat Permanent, soutenus par diverses commissions consacrées aux affaires politiques, économiques, sociales, énergétiques, environnementales, de la jeunesse et d'autres.

A la clôture, un plan stratégique a été signé, ainsi qu'une déclaration politique dénonçant, entre autres, la libération, aux Etats-Unis, du terroriste Luis Posada Carriles.

Les participants ont tous souligné l'exemple du peuple cubain et du Commandant en chef Fidel Castro. "Fidel est ici, aux commandes", a

affirmé Chavez ; "le pays le plus agressé par l'Empire, et en même temps le plus solidaire avec les peuples", a ajouté Evo Morales.

Daniel Ortega a terminé son intervention en soulignant que la résistance de Cuba "a été déterminante pour nos combats". Carlos Lage lui, a conclu en déclarant : "Les heures que nous avons vécues à Barquisimeto nous encouragent, nous permettent de voir une nouvelle aube pour Notre Amérique. La graine que Fidel et Chavez ont semé il y a deux ans est déjà un petit arbre qui commence à vaincre".

Parmi les différents projets adoptés nous pouvons citer :

-l'éducation, qui comprend des projets d'alphabétisation de la population de tous les pays membres et d'autres pays non membres, ainsi que la formation universitaire ;

-la culture, où un fonds culturel sera créé sur le modèle de celui qui existe déjà entre le Venezuela et Cuba, ainsi que l'ouverture de Maisons de la Culture de l'ALBA dans les capitales de chaque pays membre ;

-le commerce, par la création d'entreprises pour les fournitures industrielles et pour les importations et exportations, ainsi que la création de réseaux de magasins et de stockage pour la commercialisation des produits ;

-un pôle financier, par la création d'un fonds économique de coopération pour des investissements productifs, alimenté au départ par 250 millions de dollars par le Venezuela et ouvert aux contributions des autres membres ;

-l'énergie, par un accord améliorant les accords déjà existants entre les pays membres de l'ALBA plus Haïti. Le Venezuela s'engage à satisfaire aux besoins de pétrole et prendra en charge le financement de 50% de la

facture. La moitié de la facture est à payer dans les trois mois, un quart sur 25 ans à un taux de 2% seulement et un quart est versé au fonds ALBA pour des projets sociaux et des investissements dans l'économie locale des pays concernés.

Il est peut-être utile d'illustrer ces projets théoriques par quelques exemples concrets.

Ainsi, au Nicaragua, l'aide pétrolière passe de 10.000 à 27.000 barils par jour et Caracas promet l'annulation de la dette, l'envoi de tracteurs, la construction d'une usine d'aluminium ou d'une raffinerie de pétrole.

Une entreprise mixte sera créée avec Cuba, établie au Venezuela, pour la production de 500 millions de tonnes d'acier inoxydable, tandis qu'il est prévu la création d'une entreprise cubano-vénézuélienne, sise à Cuba, pour la production de 68 mille tonnes par an de ferro-nickel.

Un autre projet prévoit un plan de développement dans la région de Sandino (Pinar del Rio), dans la construction, l'agriculture et les transports régionaux.

En Bolivie on travaillera à l'extraction de réserves de minerai de fer et à l'installation d'une aciérie et de deux usines de ciment.

Haïti, en plus de l'accord pétrolier, a également conclu des accords pour l'alphabétisation, l'électricité et la santé publique. Dix centres de diagnostic intégral seront ajoutés aux deux centres déjà existants (spécialisés en ophtalmologie) où près de 4.500 patients haïtiens ont déjà été soignés. 800 étudiants haïtiens sont formés en médecine à Cuba. Cuba s'engage à fournir 2 millions d'ampoules électriques à faible consommation (energy saver) et un contrat entre Haïti et Cuba est signé dans le domaine de l'alphabétisation sur une durée de trois ans.

Les résultats de ce 5e Sommet sont spectaculaires. Tout ceci renforce l'action de l'ALBA, favorise l'intégration entre les pays participants et ouvre des perspectives insoupçonnées pour certains dont Haïti qui, au travers de ces accords solidaires, voit s'ouvrir une coopération nouvelle, désintéressée et une alternative à la domination économique impérialiste subie jusqu'à ce jour.

Freddy Tack

“Intellectuelen zijn nooit helemaal tevreden”

door Tom Van Breusegem (www.veto.be)

17 maart kwam Ignacio Ramonet een derde uitgave van “Cien Horas con Fidel” voorstellen in Brussel.

De directeur van ‘Le Monde Diplomatique’, is een van de meest markante publicisten in de hedendaagse internationale politiek. Berucht door zijn uitgesproken mening over de pers en de macht van de media, heeft hij een respectabele reputatie opgebouwd. Bovendien is hij niet te benauwd om die mening overal ter wereld uit te dragen, zo ging hij ook aan de ULB de dialoog aan. Eerst met ons, nadien met Elio Rodríguez, de Cubaans ambassadeur in België.

Het boek van Ramonet verscheen midden 2006 en is nu al aan de derde druk toe. In de vorm van een vraaggesprek gaat Ramonet de confrontatie aan met een van de meest controversiële personages op het internationaal schouwtoneel, Fidel Castro.

Die belangrijke rol werd vorig jaar nog maar eens in de schijnwerpers gezet toen Castro zich op het randje van de dood bevond. Toen begon men lustig te speculeren over de toekomst van het laatste communistische bastion. Communicatiewetenschapper Ramonet wou met dit boek echter meer doen dan een licht werpen op de figuur Castro. Het boek is eerder een markante aanklacht tegen eenzijdige berichtgeving, een thematiek die Ramonet vanuit zijn onderzoek en functie als directeur van Le Monde Diplomatique erg genegen is.

Ignacio Ramonet : “Het viel me op hoe eenzijdig de berichtgeving over Cuba wel is. Bovendien merkte ik dat journalisten die over Cuba schrijven, niet de tijd namen om de achtergrond van de materie te bestuderen.

Daarnaast sijpelt er ook weinig informatie over Cuba door naar de rest van de wereld. Zelden of nooit verschijnt er een tekst van Castro of een uittreksel van zijn speeches in de Franse pers. Dat alleen al bewijst dat de berichtgeving betreffende Cuba, ontoereikend is. Daarom wou ik met dit boek een stem geven aan de beschuldigen : de Cubanen en in de eerste plaats Fidel Castro”.

Veto : Het boek verscheen niet alleen in Frankrijk maar ook in Cuba zelf, is dat niet opmerkelijk voor een land met een erg gecontesteerde visie op persvrijheid ?

Ramonet : “Wel, men is zelf op mij afgestapt met de vraag of we een Cubaanse editie konden uitbrengen. Dat was helemaal niet evident omdat ook mijn uitgever daarmee akkoord moest gaan. Maar uiteindelijk stemde die in, op voorwaarde dat de versie die in Cuba zou verschijnen, identiek zou zijn aan de Europese versie. Dat bleek geen enkel probleem op te leveren”.

“Mensen kijken er van op dat de lancering in Cuba met zo weinig problemen gepaard ging, terwijl dat in Frankrijk wel het geval was. De meeste Franse media hebben de publicatie van dit boek genegeerd. Er kwamen zelfs geen negatieve recensies, andermaal het bewijs dat Cuba en alles wat daar mee te maken heeft, simpelweg doodgezwegen wordt. In onze huidige samenleving geldt de mentaliteit : Sois bref et dite mois tous. Dus wordt het verhaal gereduceerd tot ‘Cuba is een dictatuur’ en met deze uitleg nemen de mensen graag genoegen. Bovendien is er een traditie van desinformatie gegroeid, en lijkt het onmogelijk om die vooroordelen uit de wereld te helpen”.

Veto : Hoe is het boek precies ontstaan?

Ramonet : “Ik ben zelf op de beschuldigde afgestapt, in dit geval Castro zelve, en heb hem geconfronteerd met de aantijgingen. Er was niet echt sprake van een traditionele journalist-geïnterviewde verhouding. Het had meer weg van een alledaags gesprek gespreid over

drie jaar. Achteraf heeft Castro het doorgenomen, maar geen letter eruit verwijderd of gecensureerd, enkel wat zaken toegevoegd waar dat nodig was. Laat het duidelijk zijn dat er geen vriendschappelijke band tussen mij en Castro bestaat, onze relatie was er één van wederzijds respect, net zoals dat tussen u, de interviewer, en mij nu het geval is”.

Veto : Dit boek heeft u in sommige kringen in diskrediet gebracht en er is heel wat kritiek over u heen gegaan.

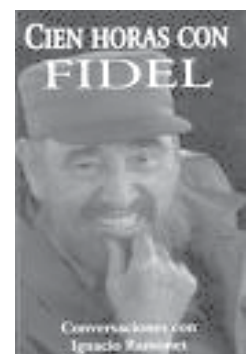
Ramonet : “Dat heeft me helemaal niet gedeerd. Niet in het minst omdat ik de motieven en politieke drijfveren van de journalist in kwestie maar al te goed kende. Wat me wel stoorde, was dat de man (van de krant Le Monde, nvdr) zijn pijlen op mij richtte, terwijl hij zich niet eens de moeite getroostte om mijn boek te lezen”.

Veto : In uw boek wordt ook ingegaan op de vraag die zowat heel de internationale politiek bezighoudt : Wat na Castro ?

Ramonet : “Castro gaat daar in het boek zelf op in, en erkent dat dat niet vanzelfsprekend zal zijn. Enerzijds is er het praktische facet : Raoul Castro is verkozen tot vice-president en zal dus volkomen legitiem de touwtjes in handen nemen. Tot zover de mooie theorie, want anderzijds is er de Revolutie. Die kan niet verder gezet worden als ze niet gedragen wordt door het volk. Het Cubaanse volk zal de Revolutie moeten ondersteunen, zegt Castro, anders is ze gedoemd om uit te doven”.

Veto : Denkt u dat Castro zelfvoldaan terugkijkt op ‘zijn’ Revolutie ?

Ramonet : “In een echte intellectueel schuilt er steeds een zekere ontevredenheid. Dat zal bij Castro niet anders zijn”.

17 januari 1957 - La Plata Het eerste gewonnen gevecht van

De eerste dagen van januari 1957 besloot Fidel om een aanval uit te voeren tegen het Leger.

Het was nodig om snel een succesvolle militaire actie te volbrengen als bewijs van de overleving en de kracht van de guerrilla. Bij de verspreiding van het nieuws onder de bevolking en zo mogelijk over heel het land, zouden de desinformatieve campagnes van de dictatuur, die stellen dat Fidel Castro en zijn mannen dood zijn of uiteengedreven en ontmoedigd, in het niets verzinken.

Het gebied van La Plata had vanuit strategisch oogpunt het voordeel van een traditie in de strijd en er heerste een algemene sfeer van klassesolidariteit en verzet tegen de uitbuiting. De schaarse en arme bevolking bewerkte in preciaire omstandigheden kleine percelen in de bergachtige heuvels. De voedselproductie gebeurde er in enkele boerderijen die vlees voortbrachten en groenten en bonen, met een aantal dieren en een beetje koffieplanten. Het analfabetisme was bijna absoluut, de gezondheidszorg onbestaande, de verbindinglijnen waren bergpaden enkel begaanbaar voor ezels of paarden en meestal alleen maar voor mensen.

Het geweld tegen de boeren was dagelijkse kost en werd gepleegd door de Landelijke Garde en de opzichters en rechtslieden van de Beattie-compagnie. Drie van die opzichters hadden grote bekendheid gekregen wegens hun misdaden en willekeur: Tomás Osorio - bekend als Chicho - Miro Saborit en Honorio Olazábal. Niet zelden werden er boeren doodgeslagen door deze agenten.

Fidel overlegde met zijn medestrijders Ernesto Guevara, Juan Almeida, Ramiro Valdés en Calixto García.

Maar het gebied van La Plata was ook een van de actiefste wat betreft de gevechten van de boeren in de Sierra Maestra. Onder haar bevolking heerste solidariteit, getuige hiervan de verschillende collectieve acties die men had ondernomen tegen maatregelen van de compagnie.

De ontschepping van de "Granma" was voor de compagnie een aanleiding om grote represailles te nemen tegen de boeren van het gebied en om hun plannen te versnellen wat betreft het uitzetten van diegenen die zich verzetten tegen hun exploitatiebelangen.

Vanuit tactisch oogpunt gebeurde de inname van de kazerne van La Plata onder gunstige omstandigheden voor

de rebellen. Ten eerste kon men rekenen op het verrassingseffect, daar noch het Leger noch de boeren hun aanwezigheid in dit gebied konden vermoeden. Ten tweede ging het over een gebouw waarvan een succesvolle bestorming haalbaar was, gezien de ligging en het aantal troepen dat er gelegerd was. Dit laatste is heel belangrijk als men rekening houdt met de weinige wapens en schamele kampementen die beschikbaar waren, het feit dat veel van de strijders geen gevechtservaring hadden en de noodzaak om met een overwinning het gemoed van de rebellen op te krikken.

Bijgevolg besliste Fidel op de 13de, na de aankomst van de wapens en de mannen die bij Guillermo waren, dat het moment was aangebroken.

32 mannen staan die avond klaar om te vertrekken. Achttien onder hen waren al op expeditie met de "Granma" en de overige veertien zijn boeren die voor het gevecht zijn ingelijfd of militanten van de Beweging, uitgestuurd vanuit Manzanillo. Ze zijn nochtans niet allemaal gevechtsklaar, want er zijn niet genoeg wapens voor iedereen. Op dat moment telt de guerrilla slechts 21 zware en 6 lichte wapens. In zijn dagboek vertelt Raúl Castro:

"Na een lange en steile afdaling kwamen we aan bij de prachtige Magdalena-rivier. Dit punt zal in rechte lijn zo'n twee en een half mijl van de kust gelegen zijn. We baadden ons in een mooie en frisse inham en wasten wat kleren. Ikzelf waste mijn halsdoek en mijn hoofd en bovenlijf.

Rond 9 à 10 uur had de zon nog niet de kloof bereikt waar wij waren. We bleven er meer dan vier uur. Na het baden aten we onze proviand: een stukje noga van Alicante, een worst en een half blik gecondenseerde melk. Daarna ontspanden we even en Fidel regelde de telescopen van de geweren op 300m, om ermee te kunnen schieten vanop minstens 100 tot 800m, zodat we ze zouden kunnen hoger of lager richten volgens de afstand. Rond 14u vertrokken we vanhier; terwijl we een beetje naar rechts klommen tegen de stroom van de rivier in, zagen we de resten van twee hutten die in brand gestoken waren door de opzichters. We stapten erlangs in verspreide linies en met een voorhoede op kop."

In zijn dagboek vat Che deze tocht samen met de volgende woorden:

"Om 6u 's morgens vervolgen we de mars langs een dalend bergpad tot aan de Magdalena-rivier, waar we twee uur later aankomen en ontbijten, terwijl

Fidel de telescopische geweren afstelt...

's Avonds beklimmen we de laatste heuvels om in La Plata aan te komen; daar stuiten we op twee neven van de gids Eutimio, we nemen één van hen gevangen voor enkele dagen, de andere blijft in vrijheid. We komen op een pad dat gemaakt is om hout van de berg te halen en langs daar blijven we lopen tot 's nachts zonder La Plata te zien".

Raúl besluit zijn getuigenis van deze dag:

"In een bocht hielden we halt om de richtlijnen van de avond te horen; daarna sloegen we af naar links en stapten tot op minder dan vier kilometer van de kust, waar we ons kamp opsloegen in het bos. Fidel gaf zijn hangmat aan Evaristo Mendoza, de jongen die tegen betaling gevangengehouden werd. De wachtposten werden geïnstalleerd".

Op 15 januari schrijft Che:

"We stappen traag terwijl we met de telescopische geweren de kazerne bespieden. Omdat we weinig water hebben en al onze voedingswaren in blik zijn, zoeken we een beek. Het ontbijt bestaat uit een blikje sardienen (92 g) per persoon, het middagmaal uit een stuk kaas, een half blik zoete melk, een worst en een half blik gecondenseerde melk... We vervolgen onze weg met grote omzichtigheid, terwijl we al de monding van de rivier van La Plata zien en de half afgewerkte kazerne. We zien een groep mannen half in uniform huishoudelijke klusjes doen. Om 18u komt de achterhoede aan die belast is met de wacht, waarna we een reeks manoeuvres aanleren waarvan we de draagwijdte niet begrijpen. Er wordt besloten om de volgende dag aan te vallen.

We beklimmen opnieuw de weg om tenslotte uit te komen boven de vallei van de monding in La Plata. Op iets meer dan één kilometer zien we voor het eerst ons doel. De locatie van La Plata is een kleine kustvlakte driehoekig van vorm. In het midden ervan staat de kazerne... Het is een rechthoekig gebouw van planken met een zinken dak, half afgewerkt, nauwelijks 30 à 35 vierkante meter

an het Rebellenleger

(uit "De Verovering van de Hoop")

groot en beschermd door de schaduw van een grote boom. Op zo'n 50m aan het uiteinde sluit een bos van peperbomen het terrein af tot aan de heuvels. Er zijn ook twee andere gebouwen op die plek. Het grootste is het huis van majoor Honorio Onazábal...

Fidel beveelt om de kazerne in het oog te houden en als het mogelijk is zal de aanval nog dezelfde nacht plaatsvinden. Universo Sánchez en Luis Crespo klimmen in de hoogste dichte boomkruinen die ze vinden. Met de

telescopische geweren is het heel gemakkelijk om alle bewegingen rond de kazerne te bespieden. Onder-tussen dalen Almeida, Crescencio en Armando Rodríguez af tot op zo'n 300m van het wachthuis. Het huis dat gebruikt wordt als kazerne van La Plata was een wachthuis van de Landelijke Garde en werd na de ontschepping van de "Granma" ingericht voor de logies van een garnizoen, als een van de maatregelen van de militaire versterking van de dictatuur in de Sierra Maestra. Het maakt deel uit van een ketting van militaire posten die

zich uitstrekt over de hele kustlijn vanaf Cabo Cruz tot Santiago.

In sommige posten, zoals die van Macho en van Uvero, verblijven talrijke garnizoenen. Die van La Plata is daarentegen relatief klein. Op de datum van het gevecht zijn er in La Plata in totaal twaalf mannen... Na een tijdje te observeren, zien ze soldaten van de kazerne naar het strand gaan en omgekeerd. Iets later horen ze van dichtbij het indringende gefluit van een boot. Het is de kustwacht 33, die sinds enkele weken in dit gebied patrouilleert en waarop zich enkele gevangengenomen boeren bevinden. Al deze bewegingen met onzekere betekenis, verplichten Fidel om af te zien van het plan om deze nacht aan te vallen. Gedurende heel de dag van de 16de januari observeren de rebellen de kazerne vanaf hun positie op de berg..."

Raúl vertelt :

"We hadden heel de dag gewacht. We daalden af naar de beek of de vijver (in Cotobelo), waar we onze proviand

opaten : gecondenseerde melk, gedroogd vlees uit blik en een portie zoete melk. Daarna klommen we weer naar boven en op één kilometer afstand wachtten we en observeerden we het kamp van La Plata; vanaf hier, vanuit een boom, kon je met het telescopisch geweer perfect de minste beweging zien. Halfweg de avond zaten we moreel aan de grond, daar we te weinig informatie hadden over het kamp, doordat we de laatste berichten erover vier dagen vóór ons vertrek gekregen hadden, en we dachten dat we niet meer zouden gaan aanvallen. Naast het wachten waren we ook een beetje de moed kwijt door het gebrek aan ervaring van de mannen.

Eindelijk, bij het vallen van de avond, geeft Fidel het bevel om te vertrekken. Hij heeft al besloten om deze nacht aan te vallen, maar wil eerst nog meer precieze informatie inwinnen. Hij besluit om de vallei af te dalen tot op een hoogte waar je de weg bereikt die aan de riviermonding vertrekt. Iets na 18u, als het bijna donker wordt in deze tijd van het jaar, zakt de colonne af langs de helling tegenover de kazerne. Fidel gaat voorop met een klein groepje. Ze nemen hun positie in vlakbij de weg, na het oversteken van de rivier op zo'n 300m van het wachthuis. Van daaruit observeren ze weer, in de hoop om een pad te vinden waarlangs ze meer informatie zouden kunnen krijgen. Boven de weg, op zo'n 100m van de plaats waar Fidel zich op een boomstronk zet... hij beveelt om de rest van de rebellen te gaan halen... Korte tijd nadien worden twee jongens gevangengenomen.... Het wachten duurt niet veel langer dan een half uur tot ze een stem horen roepen:

"Halt voor de Landelijke Garde!"

"Mug, mug !"

Universo Sánchez heeft een man doen stoppen en antwoordde met het wachtwoord van de bewakers. Toch wordt hij omsingeld en gedwongen af te stappen.

"Ik ben Chicho Osorio, kameraad, goed volk"...De volle maan laat ons toe het gezicht van die schurk goed te zien (...). Hier hebben we het toonbeeld van de grootste moordenaar van de Sierra. Hij vergreep zich aan verscheidene vrouwen en jonge ongelukkige meisjes, wier vaders moesten wijken voor de invloed en terreur die Chicho voerde in het gebied.

Fidel geeft zich uit voor kolonel van een speciale inlichtingendienst van het Leger, die moet komen controleren of de troepen gevechtssklaar zijn. Hij geeft

zware kritiek op de passiviteit van de wachtposten en zegt dat hij ook is aangesteld om krachtige maatregelen te nemen om een einde te maken aan die Fidel Castro en zijn mannen.

Osorio's ogen beginnen te blinken. Met steelse blikken op de "kolonel" neemt hij uit zijn hemdzak een kunstgebit en steekt het in zijn mond. Daarna zegt hij met luide stem:

"Het bevel is om Fidel Castro te doden. Als ik hem vind, vermoord ik hem als een hond. Ik verstop mij ook in de bergen, niet zoals diegenen die nooit uit hun kazerne komen. Ziet u deze 45 die de wachter mij heeft afgenomen? Daarmee vermoord ik hem als ik hem te pakken krijg".

De tronie van Osario slaat een nog slechter figuur als hij diegenen beschuldigt met wie hij even tevoren nog rum aan het drinken was. Meteen daarna begint hij in geuren en kleuren te beschrijven wat hij met Fidel zou doen als hij hem vond en vooraleer hem te vermoorden. Fidel ziet dat Crescencio vlakbij is en vraagt aan de gedetineerde :

"Ze zeggen dat er bij Fidel Castro een zekere Pérez is. Wat denk je over hem?" "Dat is Crescencio Pérez", antwoordt Chicho terwijl hij met zijn hand op zijn hoofd slaat. "Die zou ik in een vat met kokende olie steken".

Fidel gaat verder met de ondervraging. Osario vernoemt alle boeren in het gebied die collaboreren met het Leger en ook diegenen waarvan hij denkt dat ze de opstand steunen. Plots haalt hij een papier uit zijn zak en zegt :

"Kijk, kolonel, deze cheque van 25 pesos heeft generaal Batista me gegeven als erkentelijkheid voor mijn diensten. Ik heb óók enkele bandieten geëlimineerd. Onder het bewind van Machado heb ik er twee vermoord en mijn generaal is me komen oppikken op straat. Kijk, hier op deze plaats, heb ik samen met een kolenverkoper er ook één vermoord. Vandaag ben ik nog een paar boeren in de kazerne gaan afranselen, omdat ze onbeschoft geweest waren. Zie je bijvoorbeeld de laarzen die ik nu aanheb ? Ze zijn van een van die kerels die bij Fidel Castro gezien zijn en die we vermoord hebben". Hij heft een been op om een van de Mexicaanse laarzen te tonen van op de "Granma". Zoals Che vertelt in zijn aantekeningen over de oorlog, wist Osorio niet dat hij met die woorden zijn eigen doodvonnis tekende. (wordt vervolgd...)

(vert. Y. Ooms)

Faustino Oramas, el Guayabero

Een interview met de geniale muzikant net vóór zijn overlijden op 27 maart 2007.

Door Héctor Carballo Hechavarría

Holguín - Terwijl hij bij het standbeeld staat dat men ter ere van hem heeft onthuld in de hal van het Provinciaal Centrum voor Muziek en Theater, werpt hij een korte blik op het beeld dat op ware grootte werd gemaakt en zegt onverstaanbaar: "Hij lijkt op mij. Laat me hout aanraken", en met zijn vuisten slaat hij op zijn wangen. Maar terwijl op de achtergrond "a mi me gusta que baile Marieta" klinkt, kan men zich afvragen of een andere kunstvorm dan de muziek de finesse van deze unieke artiest, met als bijnaam El Guayabero, kan vatten.

Omwille van de ondeugende liedjes-teksten die aan zijn inspiratie ontsproten, noemde men hem "de koning van de dubbelzinnigheid", maar als men hem hierover aanspreekt, redt hij zich altijd met de woorden: "ik heb niets gezegd. Het zijn de mensen die slecht denken."

In verband met zijn leeftijd doet hij hetzelfde. Hij is geboren in Holguín op 11 juni 1911, maar slaagt er altijd in om ons met veel overtuiging wijs te maken dat hij "volgens de moderne wiskunde slechts 59 jaar is en geen 95".

Men zegt dat zijn echte biologische leeftijd 103 is en dat Faustino door een vertraging bij de inschrijving enkele zomers heeft gewonnen. Deze keer heeft hij geen pak en das aan. Hij draagt een wit jasje en zijn onafscheidelijke strooien hoed of "gebakken ei", zoals ze die in zijn tijd noemden. "Ze verkopen die niet meer. Het was mijn lievelingshoed. Ik ben in Nederland geweest, in Parijs, Spanje, vijf keer in Mexico en heb overal gezocht om er zo een te kopen, maar ze hadden er geen", klaagt hij. In 2005 bloeide zijn muzikale carrière weer op. Na sporadische voorstellingen in de "Casa de la Trova", dat nu zijn naam draagt, en op andere podia, hield hij in september een tournee langs verscheidene Spaanse steden, waar men hem bejubelde als een idool.

Het geweld van de orkaan Katrina op de Noord-Amerikaanse stad New Orleans verraste hem. Hij verklaarde aan de pers dat de hulp die Cuba aan de slachtoffers aanbood, "het land ook zou aanbieden aan ieder die het nodig heeft".

Dit is wat ons fascineert bij Faustino Oramas Osorio, ons een goed humeur geven.

Waarom horen de mensen iets wat er niet is?

"Stel je voor, ik weet niet waarom. Op een keer bij het carnaval in Santiago de Cuba, kwam een sergeant me zeggen dat ik moest stoppen met zingen, omdat het onzedelijk was. En het enige wat ik gezongen had, was: *Yo vi allá en Santa Lucía, bañándose en un arroyo, a una vieja que tenía, cuatro pelitos en el moño...* (Ik woonde daar in Santa Lucia, zwom in een beek, een oud vrouwtje met vier haartjes in haar dotje...). De sergeant hield vol: "Ja, ja, maar dat is onzedelijk". En toen hij me wilden meenemen, begon het publiek hem uit te jouwen. Een andere militair kon hem bedaren en ze lieten me gerust. Die ene wou me gevangennemen puur voor zijn plezier, jongen, zei hij heel serieus" ...

Toch zegt Cecilio, een onafscheidelijke vriend, dat Oramas soms heel direct was. "Vertel aan de journalist wat er gebeurde met de familie van Venidle," roept hij naar Oramas bijna dove oren.

"Dat is lang geleden, dat ging van: *en la familia de Venidle todos son locos, Marcelino y Venidle son tuertos, Anibal tiene una pata de palo, Silvino los brazos virados, Enrique y Mariana son locos, por desgracia la vieja es lisiada, el viejo tiene unos bigotes que parecen dos pencas de coco, el caballo tiene un ojo bizco, no puede con dos sacos de carbón, Venidle tiene un perro loco, que le faja a las patas de la silla...*"

(in de familie van Venidle zijn ze

allemaal zot, Marcelino en Venidle zijn krom, Anibal heeft een houten been, Silvino heeft kromme armen, Enrique en Mariana zijn gek, de moeder is per ongeluk invalide, de vader heeft een snor als kokosbladeren, het paard kijkt scheel en kan geen twee zakken kolen dragen, Venidle heeft een dolle hond die het doet met de poten van de stoel...)

"Heel de familie wou me afmaken. Silvino achtervolgde me en vroeg waar ik ging optreden. Hij verstopte zich dan om te zien of ik het nummer speelde. Maar hij heeft me nooit kunnen pakken."

...de waarheid is dat in zijn tijd veel mensen aanstoot namen aan de bijtende woorden van de zanger en aan zijn snedige composities, die op zijn minst een beetje 'plat' waren.

Over deze absurditeit zegt de journalist Félix Contreras: "de grootste fans van El Guayabero zijn de jongeren, de dichters en gecultiveerde mensen die onder cultuur ook de authentieke volkscultuur verstaan. Aan de muren hangen veel schilderijen, prijzen en foto's. Je ziet er o.a. de Nationale Prijs voor Humor 2002, de Order voor Nationale Cultuur, de Fakkels van Holguín, Silvio, Pablo,..." "Dat zijn mijn kinderen," zegt hij.

En wat is vriendschap volgens u?

"Een goede vriend is als een goede broer. Ze hebben mij altijd van nabij gevolgd."

We proberen ons zijn jeugdijaren voor te stellen. Toen hij als typograaf werkte of bij het septeto "La Tropical", van Benigno Mesa, waar hij de sambaballen speelde en 'op het gehoor' zong. Hij was toen 15 jaar...

Dat van Guayabero, laptten ze me later. Er was een chef van de landelijke wacht, die als hij niemand had om te beduvelen, zichzelf de das omdeed. Zijn vrouw was heel attent. Ze bracht me regelmatig drank. Maar iemand was zijn beklag gaan doen. De chef riep me en zei dat als ik met zijn vrouw kon drinken, ik ook maar met hem moest drinken. Ik zei hem dat we niet gekomen waren om ons zat te drinken, maar wel om geld te verdienen, maar een soldaat kwam met de boodschap: "je moet doen wat hij vraagt". We dronken een fles water voor het publiek. Maar toen de chef terugkwam, drong hij aan. We moesten van

hem af zien te raken. Eén voor één gingen we weg. En onderweg ontstond het liedje : *Trigueñita del alma no me niegues tu amor, trigueñita del alma dame tu corazón, nunca pienses que un día pueda yo olvidarte, En Guayabero, mamá, me quieren dar!* (Meisje van mijn ziel, ontzeg me je liefde niet, geef me je hart, denk niet dat ik je ooit kan vergeten, ze willen mij leugenachtig maken).
Het was Pacho Alonso die het populair maakte."

Wat is het geheim om zo oud te worden?

"Dat zou ik wel willen weten. Mijn grootvader stierf op 115 jaar. Mijn oom Antonio werd 127..."
Toch is een van de meest verpreide verhalen dat van het 'melkje', een brouwsel dat hij klaarmaakte op basis van melk en rum. Op het podium zag je alleen het komen en gaan van een wit glas. "Maar het waren de anderen die zich zat dronken, ik niet..."
Vrouwen lijken zijn grootste passie geweest te zijn. "Op dit moment kom ik aan 20. Ik heb ze in alle kleuren gehad, zoals snoepjes. De laatste was Marieta..."

Ondanks zijn beproefde gevoel voor humor, kan ik deze man, zelfs niet al schertsend, associëren met de woorden 'dood' of 'oud'. Ze hebben veeleer niets met hem te maken. In een van zijn liedjes spot hij er zelfs mee op een heel fijne manier :
Es la filosofía de la vida, nadie se escapa, cuando el tren para en tu puerta, no vale que llévate a mi hermano que está más viejo, déjame vestirme o a ver si me pelo, la vida es un tren expreso que recorre leguas miles, el tiempo son los railes y el tren no tiene regreso".
(Het is de filosofie van het leven, niemand ontsnapt eraan, als de trein aan je deur stopt, dan brengt hij je niet naar mijn broer die veel ouder is, laat me me kleden en mijn haar goed leggen, het leven is een sneltrein die duizenden mijlen aflegt, de rails zijn de tijd en de trein heeft geen vertraging).
(vertaling en bewerking Y. Ooms en P. Evrard)

De jeugd en het toekomstige Cuba

Bijna 300 jongeren antwoordden op de vraag van Juventud Rebelde : "Hoe zou je willen dat Cuba er uitziet in 2020 ?"

Slechts enkele jongeren zagen hun toekomst los van die van Cuba en haar sociaal project, en los van hun familiale omgeving. Maar ze konden zich ook niet afsluiten voor de actuele dagelijkse problemen, die zonder twijfel meespelen bij de hoop en verlangens voor de toekomst, waarbij elkeen zijn eigen dromen koestert.

"Omgooien wat afgeleefd en vuil is, zonder angst voor het nieuwe". De meerderheid wou "Cuba socialistisch, anders maar ook hetzelfde als het huidige Cuba, waar ik wil blijven leven tot aan mijn dood".

De economie stond centraal, gevolgd door de onzekere toekomst van het socialistisch project, als de historische leiders van de Revolutie er niet meer zijn. "Zij die ons in 2020 besturen, zullen waardige opvolgers moeten zijn van Fidel en Raúl en de politieke capaciteit van hen overerven om met wijsheid te weerstaan aan de druk en de harde beproevingen van het imperialisme". Iemand anders wou dat de loyaliteit aan de principes van de Revolutie "niet als een sprookje zou worden afgeschilderd" en dat de waardigheid van onze geschiedenis zou behouden blijven; alsook dat de komende veranderingen, die zonder twijfel zullen plaatsvinden, ons denken en handelen niet zouden beïnvloeden.

Geen corruptie

Wij hebben voldoende bekwame jongeren om te vechten voor "een betere wereld voor onze kinderen, waarin gelijkheid, sociale rechtvaardigheid en vrede de bovenhand hebben". Het Cubaanse socialisme van de 21e eeuw zal een samenleving moeten zijn zonder corruptie en met de nodige aandacht voor betere werkomstandigheden en een correct loon naar werk.

"Als we onze misstappen in 48 jaren van Revolutie hebben kunnen rechtzetten en we vandaag nog fouten maken, dan is dit niet uitzonderlijk. Er zijn zaken die moeten verbeteren en vele mensen werken eraan. Ik vertrouw erop dat 20 jaar voldoende is om de corruptie neer te slaan alsook de misdaad en de sociale onrechtvaardigheden".

"Het is nodig om het socialisme te perfectioneren, haar keuzes uit te leggen en te leren uit haar vergissingen om een betere maatschappij op te bouwen".

De noodzaak om kritischer te zijn en ook aan zelfkritiek te doen : "zonder dat kom je er niet, want men heeft tegenwoordig de mond vol over zelfkritiek, maar soms is het pure demagogie en in werkelijkheid gebeurt het niet". De "dubbele moraal" moet volledig verdwijnen. "Ik wil samenleven met mensen die op alle gebied meer bewust zijn, die hun kennis ook in de realiteit kunnen doen gelden, want er zijn er die eerlijkheid, spaarzaamheid en opofferingen eisen, terwijl ze het op zichzelf nooit toepassen".

Veel van de ondervraagden gingen ervan uit dat de Vijf Cubanen, die onrechtmatig vastgehouden worden in de V.S., tegen 2020 terug thuis zullen zijn.

Welvaart

"Ik zou een land willen waarin de mensen voldoende geld hebben om in hun noden te voorzien, waar de prijzen van de producten overeenstemmen met het loon en waarin iedereen gelijk is".

Verdergaan met de hervormingen die voortvloeien uit 'La Batalla de las Ideas' en gesmeekt werd om "een Cuba waarin het verschil ook echt een verschil zou zijn : dat werkenden beter zouden kunnen leven dan sjacheraars en leeglopers".

Anderen klaagden over het dubbele muntstelsel wegens de onvermijdelijke ongelijkheid die dit met zich meebrengt. Men hoopte ook op verbeteringen in het transport en op gebied van de woningen, "zodat alle jongeren hun eigen huis zouden hebben".

Veel genoemd was het einde van de blokkade, vooral als je beseft dat 70% van de Cubanen geboren is tijdens deze politieke genocide. Economische vooruitgang omdat die garant staat voor "meer ambities en motivaties op geestelijk vlak en op gebied van professionele ontplooiing en cultuur".

"We zullen het hoogste onderwijsniveau van de wereld hebben en derhalve minder middelmatigheid en menselijke ellende".

"Een echt ontwikkeld land met meer plaatsen waar men zich kan ontspannen en tv-programma's voor de jeugd".
"Een hoogtechnologische samenleving, waar de computer in huis staat en je er een kan kopen in de winkel, zoals gewone levensmiddelen".

"Ik zie Cuba als lid van een Socialistische Gemeenschap van Latijns-Amerikaanse Landen. In het noorden een machtig land dat eindelijk zou leren van haar fouten en dat in harmonie zou leven met al haar burens, hoewel dit tot nu toe nog nooit zo is geweest".

Andere verlangens : een gezonde jeugd, zonder slechte gewoonten, niet gecorrumpeerd en met een oneindige liefde voor de ouders, het Vaderland en het socialisme; respect voor de seksualiteit van iedereen en de heropleving van de sociale discipline, "zodat onze kinderen veilig en goed opgevoed zouden opgroeien".

Een moeder beweerde dat ze voor haar dochter dezelfde vrijheid wenste als die wij hebben.

Een jongen was niet zeker van de voedselvoorziening, "want als iedereen een diploma heeft, wie gaat er dan nog een machete of een ploeg willen vastnemen of achter een koe willen stappen ? Dat is zo, als we de Revolutie blijven volgen en ik verzeker het u, want Cubanen zijn bandieten !"

"Ik denk dat ik tegen 2020 zal reizen en toch zal ik altijd terugkeren om te delen in het lot van mijn volk, want geen haar op mijn hoofd denkt eraan om te leven en begraven te worden in een ander land dan dit, met al haar gebreken en haar deugden".

"Het jaar 2020 ?...Dat is gemakkelijk ! Het varkensvlees zal goedkoper zijn, waterleiding overal, om de 10 minuten een bus en elke week biefstuk... Ah ! En geen behoefte meer aan zulke enquêtes".

Alarcón : États-Unis mènent une fausse lutte contre le terrorisme

Après deux ans d'un procès judiciaire basé sur le truquage, la mise en liberté du terroriste Luis Posada Carriles, montre irréfutablement que les États-Unis mènent une fausse lutte contre le terrorisme, a déclaré Ricardo Alarcón, président du Parlement cubain.

Lors d'une interview il a dit que du moment même où Posada Carriles a été arrêté à El Paso, Texas, en 2005 pour être entré illégalement dans le territoire des États-Unis, Washington tente de tromper le monde entier en faisant des "pirouettes judiciaires" rien que dans le but de protéger coûte que coûte le Bin Laden de l'Amérique. Alarcón a remarqué aussi que l'administration de George W. Bush veut donner l'impression de rendre justice alors qu'en réalité met en liberté un assassin avoué.

Il a affirmé que la Maison Blanche se refuse de juger le dit assassin parce que cela équivaldrait à juger aussi le président Bush et son père, ce dernier a été le directeur de la CIA au moment où en 1976 on a fait le sabotage contre l'avion civil cubain en plein vol, un crime dont le co-auteur est Posada Carriles.

Selon le Droit international, dans des cas comme celui-ci, le pays où se trouve le terroriste doit, soit l'extrader, soit le juger, mais ce principe n'a pas été respecté par le gouvernement Bush, qui n'a même pas répondu à la requête d'extradition du Vénézuéla.

Il a rappelé qu'en 1976 Posada Carriles a été déclaré coupable aussi du meurtre de l'ancien ministre des relations extérieures du Chili Orlando Letelier.

Maintenant il est passé par différentes cours, accusé du délit de moindre importance d'avoir menti aux autorités migratoires états-uniennes, alors qu'il a reconnu ouvertement sa participation aux ces crimes commis et aux autres crimes qui auraient dû se commettre.

Il a remarqué que la politique judiciaire des États-Unis s'est effondrée en laissant impuni le personnage principal de la contre-révolution cubaine et aussi de l'assassinat du président états-unien John F. Kennedy.

Alarcón a remarqué notamment que la mise en liberté par la Maison Blanche de cet assassin international montre et justifie la nécessité pour

Cuba de lutter contre le terrorisme comme l'ont fait les cinq héros prisonniers aux États-Unis ça fait plus de huit ans pour lutter afin d'empêcher des actions violentes contre l'île.

1 mai - Ample répercussion dans les médias internationaux après les articles du président Fidel Castro, qui demande une **Révolution énergétique** dans la planète et prévient contre l'utilisation indistincte des denrées alimentaires pour la production de carburants.

Les agences font état des nouvelles réflexions où il prévient l'humanité de la tragédie qui peut survenir si elle continue de suivre à pieds joints la politique énergétique irrationnelle du gouvernement des États-Unis.

Titre : ... le leader cubain remarque que Bush est en train de condamner à une "mort précoce" des millions de personnes en avançant l'idée de transformer "les denrées alimentaires en carburants".

Il prévoit aussi une récession économique aux États-Unis en raison de la chute du dollar et a fait un appel à mener à bien "une révolution énergétique" au lieu d'utiliser des denrées alimentaires massivement pour la production des bio-carburants. Il dit que ce Premier mai, jour international des travailleurs est la bonne occasion pour faire connaître ces réflexions aux travailleurs et à tous les pauvres du monde entier.

C'est le diable qui les rassemble

Comme c'était à prévoir, W. Bush décida que le terroriste Luis Posada Carriles ne va pas payer pour les crimes qu'il a commis, comme celui du 11 septembre 2001 et ce en récompense des "services rendus" à la CIA et à la phobie de la révolution cubaine qu'a la Maison Blanche.

Le journal Granma a publié un article sous le nom "Tradition de famille du clan Bush" dans lequel il rappelle que l'actuel gouvernement des États-Unis construit des prisons internationales, voire secrètes, refuse les accords internationaux tout en jugeant sans garanties procédurales ses captifs de la guerre antiterroriste, cependant protège des criminels notoires dont les victimes sont des citoyens cubains et d'autres nations.

Des leaders démocrates de la Chambre des représentants des États-Unis ont condamné la mise en

liberté de Posada Carriles et ont demandé le président George W. Bush de prendre des mesures en vue de l'emprisonner pour la commission des actes terroristes.

Le législateur William Delahunt, démocrate de Massachusetts, a exigé que Bush agisse rapidement afin que Posada Carriles soit détenu et qualifié de terroriste selon la Loi patriote.

Le démocrate José Serrano de son côté a souligné qu'avant le 11 septembre 2001, le sabotage du vol 455 de Cubana de Aviación avait été le pire acte terroriste commis dans le continent américain et qu'il devait être poursuivi en justice.

Le commerce entre l'entreprise cubaine d'importation de denrées alimentaires (ALIMPORT) et des producteurs étatsuniens ne cesse de se développer malgré l'embargo ont souligné les participants à la Rencontre de négoce Cuba-États-Unis.

À ladite rencontre, participent 265 exportateurs étatsuniens des denrées alimentaires, qui représentent 114 compagnies sises à 25 États de l'Union.

Un accord sera signé avec ALIMPORT afin de ce que celle-ci achète des denrées alimentaires pour une valeur de 100 à 150 millions de dollars.

Dans les trois dernières années l'échange commercial entre les deux pays s'est accru et est passé d'un milliard à 1,600 milliard de dollars et ce chiffre peut doubler dans les prochaines années si la Maison Blanche s'abstient d'intensifier les mesures restrictives prises.

L'Europe se tait devant la mise en liberté du plus notoire terroriste américain, Luis Posada Carriles,

malgré que tous les pays de UE se reconnaissent comme étant des lutteurs anti-terroristes.

La position maintenue par les 27 montre une fois de plus leur dépendance vis-à-vis de Washington et suscite le soupçon de leur complicité avec le régime de Bush qui à son tour a démontré encore une fois son mépris de la justice, des droits de l'homme et de la démocratie.

Le Vieux continent a maintenant la parole et de la grande chance de préciser que, contrairement aux États-Unis, elle ne fait pas de distinction entre "bons terroristes et mauvais terroristes".

P.E.

Een Schandelijk Onrecht

Ex CIA-agent komt op voor Cuba en voor de Vijf

Philip Agee in de GUARDIAN Londen - maart 2007

Er gaat een golf van progressieve verandering door Latijns Amerika en de Caraïben na de eenzame jaren dat Cuba de toorts hoog hield met gratis gezondheidszorg en onderwijs en culturele, sportieve en wetenschappelijke prestaties van wereldniveau. Hoewel je geen Cubaan zult vinden die alles volmaakt noemt, zal iedereen erkennen dat vergeleken met het prerevolutionaire Cuba er een wereld van verschil is.

George Bush, de tegenpool van dit proces, is nu in Brazilië als start van een missie om vijf landen weg te lokken van een regionale economische integratie. De vele duizenden in de straten laten echter in de regio de algemene afwijzing zien van Bush en van wat hij voorstaat, zoals peilingen unaniem aantonen.

Alles wat in Cuba bereikt is heeft de VS-pogingen om Cuba te isoleren getrotseerd. Elk vuil middel is aangewend: infiltratie, sabotage, terrorisme, moord, economische en biologische oorlog en onophoudelijke leugens in de media van veel landen. Ik ken die methodes al te goed, ik was CIA-functionaris in Latijns Amerika in de jaren '60. Bijna 3.500 Cubanen werden gedood in terreuractiviteiten, meer dan 2.000 zijn gehandicapt. Geen land heeft zo lang en zonder onderbreking geleden onder terrorisme als Cuba. De Cubaanse revolutie heeft steeds geheime agenten in de VS nodig gehad, zelfs vóór 1959. De volstrekt gerechtvaardigde missie van de 'Cuban Five' was ook nodig, sinds 1998 zijn zij opgesloten na veroordeling wegens samen-

zwering tot spionage in Miami, waar er geen kans was op een eerlijk proces. Hun aandacht was uitsluitend gericht op terreuroperaties tegen Cuba - door de FBI genegeerd - en zij kregen en waren ook niet uit op geheime regeringsinformatie.

Hun zaak is nog in beroep en zal het voor jaren blijven, hun omstreden veroordeling doet denken aan de legale moord rond 1920 op de anarchisten Nicola Sacco en Bartolomeo Vanzetti, als voorbeeld van uiterst beschamende daden van onrecht in de VS.

De huidige VS-politiek is te vinden in het rapport uit 2004 van de 'Commissie tot Steun voor een Vrij Cuba', vorig jaar uitgebreid met een geheime bijlage. Het eerste doel is, zoals in 1959, om Cuba te isoleren en dit 'slechte voorbeeld' te stoppen. Als dit lukt zou dit niet anders betekenen dan annexatie door- en volledige afhankelijkheid van de VS, al of niet wettelijk. Andere doelen zijn het stimuleren van interne politieke oppositie en economische verstikking leidend tot honger en wanhoop. Maar de bijna 50 jaren van economische oorlog heeft niet gewerkt. Na een crisis vanaf 1989 kwam er in 1995 een opleving van de economie: een groei van 11,8 procent in 2005 en 12,5 procent in 2006, de hoogste in Latijns Amerika. De export van nikkel, van diensten en geneesmiddelen en andere producten bloeit en de VS zijn niet in staat dit te stoppen.

Uiteindelijk zijn pogingen om Cuba te isoleren mislukt. In september vorig jaar werd Cuba gekozen als voorzitter van de 118 leden van

'Niet Gebonden landen', twee maanden later stemde de VN voor de 15^e keer tegen het VS-embargo. In 2007 heeft Cuba diplomatieke relaties met 182 landen en Havana organiseert geregeld internationale conferenties. Cubaanse hotels herbergen jaarlijks ongeveer 2 miljoen toeristen. In plaats van Cuba te isoleren, hebben de VS zichzelf geïsoleerd!

Meer dan 30.000 Cubaanse gezondheidswerkers sparen levens in 69 landen, vaak in moeilijk bereikbare gebieden. En 30.000 jongeren uit tientallen landen studeren medicijnen in Cuba met een volledige beurs, zij zijn afkomstig uit landen zonder dokters. Cuba's alfabetiseringsprogramma "Ja, ik kan het" wordt in 30 landen gebruikt, met duizenden Cubaanse instructeurs. Het programma in het Spaans, Portugees, Engels, Creools, Quenchua en Aymara heeft miljoenen mensen leren lezen en schrijven, de meesten van hen studeren verder. Dank zij deze internationale steun is het prestige en de invloed - en de internationale solidariteit - nog nooit zo sterk geweest. Om dat te verdedigen gingen de 'Cuban Five' rond 1990 naar Miami. Hun bevrijding zou iedereen voor wie mensenrechten en gerechtigheid belangrijk zijn moeten beroeren, zowel in de VS als daarbuiten; hun zaak wordt ondersteund door 300 'Free the Five' solidariteitsgroepen in 90 landen.

(vert. T. Janssen)

Quand FIDEL conseille CHAVEZ

Fidel Castro, en réponse aux questions de Ignatio Ramonet, explique la manière dont il a aidé Hugo Chavez au moment du coup d'état d'avril 2002 (extraits d'un article de RISAL Collectifs), nous publions la première partie, l'article entier sur www.cubamigos.be.

1 Un conseil dans la sérénité

Quand, le 11 avril à midi, j'ai vu que la manifestation convoquée par l'opposition avait été détournée par les putschistes et s'approchait de Miraflores (le palais présidentiel, ndlr), j'ai tout de suite compris que des événements graves étaient sur le point d'éclater. En fait, nous étions en train de regarder cette marche sur "Venezolana de Televisión" (la principale chaîne publique, ndlr) qui transmettait encore. Les provocations, les coups de feu, les victimes, tout cela est arrivé presque aussitôt. Quelques minutes après, les transmissions de "Venezolana de Televisión" se sont interrompues. Les nouvelles ont commencé par nous arriver par bribes et par différentes voies. Nous avons appris que de hauts gradés s'étaient prononcés publiquement contre le président. On affirmait que la garnison présidentielle s'était retirée et que l'armée allait attaquer le palais de Miraflores. Des personnalités vénézuéliennes téléphonaient à leurs amis de Cuba pour faire leurs adieux, car elles étaient prêtes à résister et à mourir ; elles parlaient concrètement d'immolation. (...)

Depuis très tôt dans l'après-midi, j'essayais d'avoir le président vénézuélien au téléphone. Impossible ! Finalement, c'est Chávez lui-même qui appelle, à minuit trente-huit, dans la nuit donc du 12 avril (du 11 au 12 avril, ndlr). Je lui demande ce qu'il se passe. Il

me répond : "Nous nous sommes retranchés dans le palais. Nous avons perdu les forces militaires qui pouvaient décider. On nous a enlevé les signaux de télévision. Je n'ai pas de forces à utiliser et j'analyse la situation". Je lui demande vite :

"Quelles forces as-tu avec toi ?"

"De deux cents à trois cents hommes très fatigués".

"As-tu des chars ?"

"Non, il y avait des chars, mais ils les ont retirés vers leurs casernes".

Je lui redemande : "De quelles autres forces peux-tu disposer ?"

Il me répond : "Il y en a d'autres qui sont éloignées, mais je n'ai pas de communications avec elles". Il veut parler du général Baduel et de ses paras, de la division blindée et d'autres forces, mais il a perdu toute communication avec ces unités bolivariennes loyales.

Je lui dis avec beaucoup de délicatesse : "Tu me permets de te donner mon avis ?" "Oui", me répond-il.

J'ajoute de mon accent le plus persuasif : "Présente les conditions d'un arrangement honorable et digne, et préserve la vie des hommes que tu as, qui sont tes hommes les plus loyaux. Ne les sacrifie pas, et toi, ne te sacrifies pas non plus".

Il me répond, ému : "Ils sont prêts à mourir tous ici".

Sans perdre une seconde, j'ajoute : "Je le sais, mais je crois pouvoir penser avec plus de sérénité que toi à ce moment. Ne démissionne pas, exige des conditions honorables et des garanties pour ne pas être victime d'une félonie, parce que je pense que tu dois te préserver. Et puis tu as un devoir envers tes compagnons. Ne t'immole pas !"

J'étais très conscient de la profonde différence qu'il y avait entre la situation d'Allende, le 11 septembre 1973 et celle de Chávez ce 12 avril 2002. Allende n'avait pas un seul soldat. Chávez pouvait compter sur une grande partie des soldats et des officiers de l'armée, surtout les plus jeunes.

"Ne démissionne pas ! Ne te démens pas !", lui ai-je réitéré.

Nous avons parlé d'autres questions : la façon dont je pensais qu'il devait abandonner provisoirement le pays, entrer en contact avec un militaire qui aurait vraiment de l'autorité dans les rangs des

putschistes, l'informer de sa disposition à abandonner le pays, mais pas à démissionner. De Cuba, nous tâcherions de mobiliser le corps diplomatique ici et au Venezuela, nous dépêcherions deux avions emportant notre ministre des Relations extérieures et un groupe de diplomates pour le récupérer. Il a réfléchi quelques secondes et il a finalement accepté ma proposition. Tout dépendait maintenant du chef militaire ennemi.

José Vicente Rangel, alors ministre de la Défense et actuellement vice-président, affirme textuellement dans une interview du livre Chávez nuestro : "Le coup de fil de Fidel a été décisif pour éviter l'immolation. Il a été déterminant. Son conseil nous a permis de mieux voir dans l'obscurité. Il nous a beaucoup aidé".

Vous l'encouragez à résister les armes à la main ?

Non, au contraire. C'est ce qu'a fait Allende d'une façon correcte à mon avis dans de telles circonstances, et il l'a payé héroïquement de sa vie, comme il l'avait promis.

Chávez avait trois solutions : se retrancher dans Miraflores et résister jusqu'à la mort ; sortir du palais et tenter de se réunir avec le peuple pour déclencher une résistance nationale, avec des possibilités de succès infimes dans ces circonstances-là ; ou abandonner le pays sans renoncer ni démissionner afin de reprendre la lutte avec des perspectives de succès réelles et rapides. Nous lui avons suggéré la troisième.

Mes derniers mots de cette conversation téléphonique pour le convaincre ont été pour l'essentiel : "Sauve ces hommes si courageux qui sont avec toi dans cette bataille pour l'instant inutile". Mon idée

EZ et l'aide à sauver sa vie (1)

était qu'un dirigeant aussi populaire et charismatique que Chávez, renversé par trahison dans ces circonstances, si on ne le tuait pas, serait réclamé, j'en étais convaincu, par le peuple - dans ce cas-là, avec l'appui du meilleur des forces armées - avec bien plus de force et que son retour serait inévitable. Voilà pourquoi j'ai pris la responsabilité de lui proposer ce que je lui ai proposé.

A ce moment précis, alors qu'il existait une alternative réelle : un retour victorieux et rapide, le mot d'ordre de mourir en combattant, comme l'avait très bien fait Salvador Allende, n'était pas de mise. Et ce retour victorieux, c'est bel et bien ce qui s'est passé, quoique bien avant ce que je pouvais imaginer.

2 Faire savoir que CHAVEZ n'a pas démissionné

Vous autres, ici, vous avez tenté d'aider Chávez ?

Bon, à ce moment-là, nous autres, nous ne pouvions que recourir à la diplomatie. Nous avons convoqué au petit matin tous les ambassadeurs accrédités à La Havane et nous leur avons proposé d'accompagner Felipe (Pérez Roque), notre ministre des Relations extérieures, à Caracas pour récupérer pacifiquement et sain et sauf Chávez, le président légitime du Venezuela.

Je n'avais pas le moindre doute que Chávez serait très vite de retour sur les épaules du peuple et des troupes. Oui, mais il fallait le préserver de la mort.

Nous avons proposé d'expédier deux avions pour le ramener ici au cas où les putschistes accepteraient son départ. Mais le chef militaire putschiste a refusé cette solution, et l'a informé en plus qu'il passerait en conseil de guerre. Chávez a enfilé sa tenue de para et, accompagné seulement de son fidèle adjoint, Jesús Suárez Chourio, il s'est dirigé vers le fort Tiuna (siège du haut commandement de l'armée à Caracas, ndlr), qui était le poste de commandement du coup d'Etat militaire.

Quand je l'ai rappelé deux heures plus tard, comme nous en avions décidé, Chávez avait déjà été fait prisonnier par les militaires putschistes. J'avais perdu toute communication avec lui. La télé-

vision ne cessait de diffuser la nouvelle de sa "démission" pour démobiliser ses partisans et tout le peuple.

Quelques heures plus tard, le 12, alors qu'il fait plein jour, Chávez s'arrange pour passer un coup de fil à sa fille María Gabriela. Il lui confirme qu'il n'a pas démissionné, qu'il est un "président prisonnier". Il lui demande de me le faire savoir pour que j'en informe le monde.

Sa fille me téléphone donc aussitôt, le 12 avril, à 10 h 02, et me transmet ce que lui a dit son père. Je lui demande aussitôt : "Serais-tu prête à en informer le monde dans tes propres mots ?" "Qu'est-ce que je ne ferais pas pour mon père !" me répond-elle d'une manière précise, admirable et décidée.

Sans perdre une seconde, je téléphone à Randy Alonso, un journaliste qui dirige la "Table ronde télévisée", un programme très suivi. Aussitôt, téléphone et magnétophone à microcassette en main, Randy appelle le numéro de portable que m'a donné María Gabriela. Il est presque onze heures du matin. Il enregistre les mots clairs, émus et convaincants qui, aussitôt retranscrits, sont remis aux agences de presse accréditées à Cuba et sont transmis tels quels au journal télévisé, à 12 h 40, le 12 avril 2002. Nous avons aussi fait parvenir des copies de l'enregistrement aux chaînes de nouvelles télévisées étrangères accrédités ici; ainsi, tandis que CNN depuis le Venezuela transmettait avec délectation les nouvelles de sources putschistes, sa correspondante à La Havane diffusait aussitôt, en revanche, à midi, le message éclairant de María Gabriela.

Et quelles en ont été les conséquences ?

Eh bien, le message a été écouté par des millions de Vénézuéliens, qui étaient contre le putsch dans leur grande majorité, et par les militaires fidèles à Chavez qu'on avait tenté de berner et de paralyser en leur mentant sans scrupules au sujet de sa prétendue démission.

Le soir, à 23 h 15, María Gabriela téléphone de nouveau. Sa voix a des accents tragiques. Je ne lui laisse pas achever ses premiers mots et je lui demande: "Que se passe-t-il ?"

Elle me répond : "Mon père a été transféré de nuit, par hélicoptère, à une destination inconnue". Je lui dis : "Vite, vite, il faut que tu le dénonces toi-même en quelques minutes !"

Randy était à mes côtés, à une réunion concernant les programmes de la Bataille d'idées avec des dirigeants des jeunesses communistes et d'autres cadres. Comme il avait un microcassette avec lui, l'histoire de midi se répète. Et c'est ainsi que nous avons de nouveau informé l'opinion vénézuélienne et mondiale de l'étrange transfert nocturne de Chávez à une destination inconnue. Ça, ça se passe dans la nuit du 12 au 13 avril.

Le samedi 13, une Tribune libre avait été convoquée très tôt à Güira de Melena, une commune de la grande banlieue havanaise. De retour à mon bureau, avant dix heures du matin, María Gabriela téléphone de nouveau. Elle informe que "les parents de Chávez sont inquiets", qu'ils veulent me parler depuis Barinas, qu'ils veulent faire une déclaration.

Je l'informe que selon une dépêche d'une agence de presse internationale, Chávez a été transféré à Turiamo, un poste naval à Aragua, sur la côte nord du Venezuela. Je lui dis que, compte tenu du genre d'information et de détail, la nouvelle semble véridique. Je lui recommande d'en savoir le plus possible. Elle ajoute que le général Lucas Rincón, l'inspecteur général des forces armées, veut me parler et faire lui aussi une déclaration possible.

La mère et le père de Chávez me téléphonent : tout est normal dans l'Etat de Barinas. La mère de Chávez m'informe que le chef de la garnison vient de parler à son mari, Hugo de los Reyes Chávez, qui est aussi gouverneur de Barinas. Je

m'efforce de les rassurer du mieux possible.

Gilbert
(suite sur
www.cubamigos.be)

Centro de estudios Che Guevara

Begin juni startten de herdenkingen van de moord op Che in Bolivia. Er is, 14 juni, een mausoleum ingehuldigd op de plaats (het oude vliegveld van Vallegrande) waar de resten van Che op 28 juni 1997 werden ontdekt.

Erick Koffman, voorzitter van de Stichting: "Het is hoog tijd de ideeën van E. Guevara te herwaarderen om weerwerk te bieden aan de huidige individualistische wereld en zijn gebrek aan solidariteit en samenhangigheid."

Onder dit motto organiseren ze ook de "Segundo Encuentro Mundial del Che" in Santa Cruz de la Sierra op 7 en 8 oktober 2007. Deelnemers zijn: de regeringen van Bolivia, Cuba, Argentinië, Venezuela en van enkele Europese landen, Nobelprijswinnaars, Universiteiten, Vakbonden en bekende kunstenaars.

Op 8 oktober zijn er ook evenementen in Vallegrande en in La Higuera (plaats waar Che op 9 oktober 1967 geëxecuteerd werd) waar men de filosofie en aanbevelingen van deze historische figuur wil benadrukken.

Dit jaar is het ook 50 jaar geleden dat Che, tijdens de Cubaanse Revolutie op 21.07.1957, tot Commandant werd benoemd. Een belangrijk moment in zijn leven zoals hij in het dagboek "Pasajes de la guerra revolucionaria" schrijft: "Fidel schreef iets op een papiertje, zette zijn handtekening en zei 'neem aan en opspelden, Comandante' (...) die dag voelde ik me de meest trotse mens ter wereld ... de kleine ster kreeg ik van Celia (Sanchez) en ook een polshorloge die ze buitmaakten in Manzanillo..."

Jonge Argentijn doet motorreis van Che nog eens over.

55 jaar later trekt Martín Monti van Argentinië naar het noorden van Latijns-

A m e r i k a , dezelfde route als in de film "Diarios de motocicleta". Op zijn blog www.americaen2ruedas.blogspot.com kan je de reis volgen.

Groot was Martíns verbazing toen hij 2 weken na zijn vertrek het volgende las: "Ik ontdekte net deze blog en ik was zeer ontroerd vast te stellen dat een jonge Argentijn het avontuur van mij en mijn vriend Ernesto wil herbe-

leven ... vandaag de dag zouden Ernesto en ik constant SMS-en, maar toen ... ik wens je een goede reis en controleer geregeld je banden, filter, carburator, enz. ... ik deed het toen niet, waarvoor Ernesto steeds zeer boos was ... tenslotte moesten we de Norton 500 verkopen voor oud ijzer en te poot verder ... ik zal je volgen via deze blog ... een broederlijke omhelzing, vriend Martín en

HASTA LA VICTORIA SIEMPRE.

Dr. Alberto Granado".

Martín: "Deze brief was zo onverwacht en heeft me in tranen doen uitbarsten ... zelfs met zo'n leeftijdsverschil voel ik wat zij dachtten ... hopelijk kan ik hem nog ontmoeten ... ik heb niet de intellectuele vorming van Che maar ik wil ook aan bewustwording werken ... als ik toen geleefd had waren we misschien met zijn drieën vertrokken ... ik denk steeds aan Che en zou hij nog leven dan hadden we veel te bespreken ... "

Gedicht: Oude Maria

*Je ligt te sterven oude Maria
En ik wil serieus met je praten.
Jouw leven was een reeks van verdriet,
Je hebt geen liefde, geen gezondheid
en geen geld gekend,
Nauwelijks de honger om te delen
Ik wil over je droom praten,
Over die drie verschillende dromen
Die jouw dochter, zonder te weten hoe,
heeft voortgebracht.
Neem mijn hand die op een kinderhand
lijkt,
naast de jouwe die glad geworden is
door de zeep.
Schuur jouw harde eelt en jouw
zuivere knokkels,
tegen de zachte schaamte van mijn
artsenhanden.
Luister naar mij volkse oma.
Geloof in de mens die komt,
Geloof in de toekomst die je nooit zal
zien.
Rust in vrede oude Maria,
Rust in vrede oude strijdster.
Jouw kleinkinderen zullen het
morgenrood zien.
IK ZWEER HET JE !*

Che Guevara

Che' gedachten in Griekenland

In mei organiseerde de Griekse Vrouwenbeweging een colloquium met als thema: 'Het socialisme en de mens in Cuba'. Delia Luisa Lopez (coördinatrice van de leerstoel E. Guevara aan de Universiteit van Havana) gaf een lezing gebaseerd op het boek.

Het Cubaanse volk zal zich nooit overgeven.

Ook in mei sprak Aleida Guevara March op de Universiteit van Valencia op uitnodiging van de Vrienden van Cuba van deze stad. Ze maakte een opsomming van en analyseerde de verwezenlijkingen en fouten van de Revolutie.

"... en zij die over 'transitie' spreken vergissen zich, niets overgang maar continuïteit ... en zij moeten niet denken dat Cuba overstag zal gaan als hij er niet meer is ... dit is de Cubanen onderschatten en beledigen ... "

L' univers du Che revisité

Avril 2007. Une conférence internationale tenue à Pau, réunissant des spécialistes, a démontré l'actualité de la pensée du célèbre guérillero.

"Il faut décrocher du mur le poster du Che !" Tel fut le fil conducteur du colloque international consacré à l'éthique de la pensée du révolutionnaire, organisé les 5 et 6 avril, par les universités de Pau et de La Havane, et qui a réuni une vingtaine d'universitaires et de chercheurs. Cette conférence était le point d'orgue de la quinzième édition du festival latino-américain de l'association Cultur America. Cette rencontre s'est attachée à dépasser les clichés, le mythe Che, en mettant à nu le caractère novateur de ses pensées.

D'abord convient-il de définir le concept d'éthique pour comprendre la dimension du Che. "Une construction permanente (...) collective et individuelle de valeurs autour d'un paramètre: la vie dans toutes ses dimensions", a suggéré François Houtart, président du conseil d'administration de la fondation Tricontinentale.

Compagnon de route de Fidel Castro et des barbudos de la Sierra Maestra, dans l'aventure laborieuse mais réussie pour libérer Cuba de la dictature de Batista, le Che a été aussi ministre de l'Industrie, un internationaliste dans l'âme. Un révolutionnaire dont les critiques à l'

égard du socialisme réel ont constitué un précédent. Mais, rapelle l' éminent spécialiste, Carlos Tablada, le Che "ne s'est pas limité à la critique (...). Il a développé une pensée et une culture alternatives, différentes de la vision capitaliste". Cette pensée critique, en évolution permanente, est "à contre-courant" de son époque, "parfois contre lui-même", a précisé la chercheuse Janette Habel, une réflexion ramenant aux sources du communisme, où l' émancipation de l' homme et la construction de l' alternative au capitalisme sont consubstantielles.

Les récents bouleversements politiques observés en Amérique latine ne démontrent-ils pas finalement l' actualité des ses propos en dépit du discours de la "fin de l' histoire" annoncée depuis l' effondrement de l' URSS et du camp dit socialiste par les idéologues de la pensée hier encore hyperdominante ? "Momifié, le Che devient moins dangereux", avertit Jean Ortiz. Alors que l' on célébrera le 40e anniversaire de la mort du Che, ce colloque était une invitation à entrer dans la matière vivante de l' héritage du Che, en évitant deux écueils : la mythification et la sous-estimation. Car le Che reste synonyme de révolte, de subversion. "Le seul fait de choisir ce symbole n' est pas si frivole", a insisté l' Argentin Nestor Kohan. Un appel à pénétrer dans l' univers du Che pour mieux découvrir la modernité de sa pensée.

Evocaciones, een boek van Aleida March Torres.

Na 40 jaar zelf opgelegde stilte heeft de weduwe van Che haar herinneringen opgeschreven. Ze leefden maar 8 jaar samen, alhoewel, meestal was Mr. Guevara afwezig. "Hij kwam tussen 3 en 6 uur 's morgens thuis en sliep 5 uur... Stel je voor, hij bouwde aan een nieuwe maatschappij ! Hij had geen tijd om huisvader te zijn." In het boek staan ook brieven, gedichten, bedenkingen, postkaarten en documenten die nu voor het eerste gepubliceerd zijn.

Vóór zijn vertrek (dat later definitief bleek) schreef hij haar dit gedicht : "Vaarwel mijn enige, beef niet voor de

honger van de wolven - noch in de koude woestijn van de afwezigheid - in mijn hart draag ik je mee - en samen gaan we verder tot de weg verdwijnt".

Che was sober, asceet en spartaans.

Antropologe Margarita Espuña schreef een roman over het verhaal van Tamara Bunke, beter bekend als Tania, die met Che in Bolivië was.

"Lágrimas Rojas, Tania compañera del Che" is volgens de auteur historisch correct. Het verhaal op zich is uiteraard interessant maar ik heb mijn twijfels bij de bedoelingen van Espuña. Na 2 jaar research is ze uiteindelijk bij de dissident Benigno te rade gegaan die nog maar eens zijn fantasierijke versie over het einde van Che uit de doeken doet.

Alhoewel Espuña bewondering beweert te hebben voor zowel Tania als Che lijkt mij haar initiatief toch verdacht ...

Nader te onderzoeken

P.E.

*

Che Guevara : 40 ans après Une exposition à voir à l'Abbaye de Stavelot

Le 9 octobre 1967, Ernesto Guevara de la Serna, mourait en Bolivie.

Cette exposition qui retraçant sa vie s'articulera en trois parties:

Dans la salle des expositions temporaires : les différentes étapes de sa vie, du jeune argentin à la santé fragile au guérillero héroïque. Sa famille, ses voyages , ses rencontres, sa passion pour la poésie, ses combats. Le tout avec photos et références historiques. Des affiches originales réalisées par des graphistes cubains entre 1960 et 2000 y seront également exposées.

Dans le cloître : focus sur l'exploitation quelques fois sans pudeur et sans respect de son image d'une part, et sur ses idées concernant différents thèmes (famille, terrorisme, éducation, santé) d'autre part.

Dans la "Chapelle" : le Cuba d'aujourd'hui, avec son histoire, ses principales ressources, sa musique, ses croyances et ses traditions. Une présentation de l'action de la Région wallonne à La Havane et des apports du savoir faire des artisans belges à Cuba, ainsi qu' une exposition de peintres évoquant le "Che", chacun à leur manière.

Che Guevara: 40 ans après, du 10 août au 31 Décembre 2007

Tous les jours sauf le lundi de 10 à 18h

Abbaye de Stavelot, Cour del'Abbaye, 1 4970 Stavelot

www.abbayedestavelot.be

Tel : 080 88 08 78

Les 5

Les Cinq condamnent double nature des États-Unis dans la lutte contre terrorisme

Les cinq prisonniers aux États-Unis ont dénoncé le manque de volonté politique du gouvernement de George W. Bush à l'heure de juger l'assassin Posada Carriles démontrant ainsi sa politique à deux poids de mesure, l'immoralité, l'hypocrisie et la connivence avec la mafia anti-cubaine.

Dans le message de Fernando González, au nom aussi de Ramón Labañino, René González, Antonio Guerrero et Gerardo Hernández, les compatriotes joignent leur voix à l'appel de justice qui a parcouru le 1er Mai les villes de Cuba et expriment leur solidarité avec les victimes des actions perpétrées par Posada.

Les Cubains ont reçu les félicitations et les salutations révolutionnaires des 5 qui ont exprimé leur gratitude pour ce que les activités aient été consacrées à demander leur libération.

"Rien ne pourra nous affaiblir, nous tiendrons le coup le temps nécessaire, et lors des marches à l'avenir nous serons partie de ce peuple qui dit oui à la Révolution et à Fidel".

187 Européens soutiennent le droit de visite des 5

Pas moins de 187 des 785 Euro-parlementaires, soit presque 1 sur 4, soutiennent Adriana Pérez et Olga Salanueva, ainsi que les autres membres des familles des 5, dans leur requête pleinement fondée d'obtenir le droit de visite à leurs époux. C'est un soutien important pour la campagne pour la libération des 5.

Le 11 décembre dernier 5 parlementaires de différents pays et tendances politiques avaient déposé sur base de l'Article 116 -142 du Règlement, une déclaration écrite dénonçant le refus des autorités américaines d'octroyer le droit de visite aux membres des familles des 5 prisonniers.

Pour être adoptée, cette déclaration doit obligatoirement être signée par au moins la moitié des parlementaires, ce qui dans les circonstances actuelles est presque impossible.

Les signataires sont venus de tous les horizons politiques. 84 Sociaux-démocrates, 38 du Groupe Confédéral de la Gauche Unitaire Européenne/ Gauche Verte nordique, 23 Libéraux, 20 Verts, 15 Démocrates-Chrétiens, 5 du Groupe Union pour l'Europe des Nations, un Indépendant et même un membre de la représentation fasciste Identité, Tradition, Souveraineté.

Les parlementaires qui ont signé la déclaration viennent de 25 des 27 pays que compte l'U.E., manquaient Malte et la Slovaquie.

Nous avons reçu le soutien de l'ex-président du parlement Joseph Borrel, de 7 des 14 vice-présidents actuels, de Sylvia Kaufman qui était vice présidente jusqu'à janvier dernier et de la 'cuestor' (ndlr : observatrice) Mia De Vits.

Egalement parmi les signataires, le président et 2 membres de la délégation d'Amérique Centrale et de Cuba. Simon Coveney et Elena Valenciano importantes figures du thème du Droit de l'Homme ont également accordé leur soutien.

Pour la Belgique, ont signés 13 des 23 Européens : 6 Sociaux-Démocrates, dont Anne Van Lancker, Mia De Vits, Saïd El Khadraoui, Véronique De Keyser, Alain Hutchinson et Marc Tarabella; 4 Démocrate-Chrétiens, dont Ivo Belet, Frieda Brepoels, Marianne Thyssen et Jean-Luc Dehaene; 2 Libéraux, Dirk Sterckx et Johan Van Hecke, ainsi que Bart Staes des verts.

Merci à tous ceux qui ont œuvré pour l'obtention de ce très bon résultat. (K.D.)

Boliviaan MARCELO ESTRADA

in ANTWERPS PRAATCAFÉ

Op 28 januari 2007 nodigden de Vrienden van Cuba, Antwerpen, Marcelo Estrada uit als spreker op hun maandelijks praatcafé. Estrada is vertegenwoordiger van de Movimiento Al Socialismo (MAS), de politieke partij van de Boliviaanse president Evo Morales. Hij kwam wat meer uitleg verschaffen over de groeiende band met Venezuela en Cuba. (Het volledige artikel op www.cubamigos.be). Estrada stelde in een historische schets duidelijk dat de huidige gebeurtenissen en dynamiek in Bolivia het resultaat zijn van 500 jaar weerstand van de indianenbevolking tegen de blanke Creoolse bevolking. Met de overwinning van de MAS (54%) is voor de eerste keer een echte volkspartij aan de macht. Morales bekleedt hierbij dan ook de hoogste autoriteitspositie die een indiaan in Latijns-Amerika ooit heeft gehad en in die zin verpersoonlijkt hij de ultieme wens van alle indiaanse bevolkingsgroepen op dat continent.

Al snel begint Evo Morales met een compleet nieuwe aanpak van de geruïneerde Boliviaanse economie. Begin 2007 zijn er al verschillende verwezenlijkingen merkbaar.

In de sector van de fossiele brandstoffen werd er genationaliseerd. Waar voordien 82 % van de opbrengsten van de sector naar de buitenlandse multinationals ging en 18 % naar de staat, is de situatie nu omgekeerd. Hierdoor betalen meer dan 700.000 Bolivianen nu voor hun elektriciteit één derde van wat zij voordien betaalden. Extra geld wordt geïnvesteerd in verschillende sectoren als onderwijs en sociale zekerheid.

Er zijn uiteraard ook sociale verwezenlijkingen die met hulp van Cuba en Venezuela werden bereikt.

Er is het alfabetiseringsprogramma "Yo sí, puedo" om de regio tegen 2008 vrij van analfabetisme te maken. Vandaag de dag zijn er nog ongeveer 2 miljoen ongeletterden in Bolivië.

Een tweede belangrijk aspect is uiteraard het ALBA-akkoord dat Bolivië, Cuba en Venezuela ondertekenden in Havana. Het

gaat hier om een sociaal akkoord waarbij het welzijn van de hele bevolking van die landen een toprioriteit is en dit staat uiteraard lijnrecht tegenover de tot nog toe gemaakte akkoorden wereldwijd (VS, Europa, Canada) waarbij winst en opbrengst altijd primeren.

Een derde project dat loopt tussen Cuba en Bolivië is "Operación Milagro" waarbij reeds 20.000 mensen met oog-aandoeningen gratis werden geopereerd in Cuba.

Daarnaast bestaat er intussen in Bolivië "Zona Adentro", een gelijkaardig project als het "Barrio Adentro" programma van Venezuela. Heel veel mensen hebben nog nooit een dokter gezien omdat ze te afgelegen wonen. Dankzij het programma werd intussen al ongeveer 1 miljoen mensen voor de eerste keer door een dokter geholpen, 30.000 van hen zouden het anders niet gehaald hebben.

20 hospitalen werden uitgerust met de nodige apparatuur, op kosten van de Cubaanse staat, en op dit ogenblik studeren 5.000 Boliviaanse studenten aan de universiteit van Havana, kosteloos.

Gevaren die dit hele proces in Bolivië bedreigen.

De diplomatieke tegen Cuba wordt gevoerd en inmiddels ook tegen Venezuela, begint nu ook tegen Bolivië. In de media zal het nieuwe beleid zeker zwart gemaakt worden om de publieke wereldopinie tegen Bolivië in het harnas te jagen. Ook technieken van een economische blokkade zouden wel eens kunnen toegepast worden.

Een internationale interventie behoort eveneens tot de mogelijkheden. Onder het voorwendsel van de strijd tegen de drugs hebben de VS in verschillende Latijns-Amerikaanse landen militaire bases ingeplant. Vermoedelijk zal men dan ook aan de wereld proberen duidelijk (wijs?) te maken dat Bolivië cocaïne produceert. Het feit dat Evo Morales de cocaboeren verdedigt wordt dan ook handig gebruikt om het hele land te discreditieren.

Anderzijds probeert men om verdeling te zaaien binnen het land. Bolivië bestaat immers geografisch uit twee delen: Occidente, het hoogland, waar de Andes-cultuur heerst en waar Quechua en Aymara-indianen de meerderheid van de bevolking uitmaken; en Oriente, het laagland met Santa Cruz. In dit deel van het land bevinden zich echter de meeste grondstoffen.

Een grotendeels blanke oligarchie heeft hier al jaren de touwtjes in handen en wil dit ook zo houden.

Nu 54 % van de bevolking voor verandering heeft gestemd, vreesst die oligarchie dat ze haar privileges zal kwijtpelen en daarom streeft ze nu naar autonomie voor Santa Cruz, het rijke gedeelte van het land. Dit is echter een eerste stap om uiteindelijk tot onafhankelijkheid te komen.

2007 is voor Bolivië een heel belangrijk en fundamenteel jaar: het proces dat werd gestart in 2006 moet dit jaar versterkt worden of mislukken.

Het is een waar sleutelmoment, maar de bevolking is gelukkig heel overtuigd om door te zetten. *Youri Blicck*

Overlijden Lizzy Van Heyste

Antwerpen staat even stil bij het overlijden van onze compañera Lizzy Van Heyste op 26 mei 2007.

Een hechte groep waren we. Spontaan, plezierig, een groep met een hart voor rechtvaardigheid in heel de wereld. Maar vooral een hart voor Cuba, Nicaragua en gewoon voor de mensen rondom ons. Lizzy samen met Armand, maakten van elke activiteit een feest. Bij haar thuis, op bijeenkomsten, in de talrijke klinieken en zelfs op intensive care waar ze willens nillens dikwijls verbleef, ging je met een glimlach naar buiten. Lizzy was pas gerust als ze wist hoe het met de vrienden ging die ook in de kliniek verbleven.

Er sloeg letterlijk een bom in, in dat groepje, toen Lizzy 7 jaar geleden ziek werd. Vergaderingen werden saai, de verkoop van ons Cuba-standje daalde zienderogen, actie voeren aan de VS-ambassade verliep maar lauwtjes, supportereren voor Cubaanse sportploegen miste haar vuur. Haar creativiteit en originaliteit zullen we niet gauw vergeten, op werkbrigade in Cuba, op koffiepluk in Nicaragua bij de Sandinisten, het opstarten van een naaiatelier in Burkino Fasso, koken op het Festival van de Immigrant, het transportereren van materiaal voor Cuba met hun camionet naar de vele Cubaanse boten of naar de luchthaven enz..

Vele Cubaanse studenten havenbeheer vonden in Antwerpen dank zij haar een tweede thuis en wat koesterden deze jonge Cubanen dat, het was een stukje Cuba in de Antwerpse haven.

Haar droom de talrijke vrienden in Cuba terug te zien en het mooie eiland nog eens te bezoeken kon ze niet meer waar maken. Vorige maand vroeg ze me nog: 'Dat heb ik toch niet verdiend?' - 'neen Lizzy, dat heb jij inderdaad niet verdiend'.

Lizzy, dat jij je wereld met zoveel mensen hebt gedeeld zullen we nooit vergeten en daarom sluiten we je in ons hart.

Lieve Gebruers

Cuba verdedigen

Wij verdedigen Cuba omdat wij het leven verdedigen. Wij verdedigen Cuba omdat wij mannen en vrouwen verdedigen. Wij verdedigen Cuba, omdat wij zonder Cuba allemaal dood zouden zijn. Alleen Cuba en samen met haar Venezuela en Bolivia zorgt ervoor dat wij blijven leven. Cuba doet ons dromen. In navolging van Don Pedro Calderón de la Barca is het leven een droom en de dromen zijn echte dromen.
Met Cuba dromen wij, met Cuba leven wij.

Antonio Salvador

Wij hebben Cuba nodig zoals we de lucht nodig hebben. Wij hebben Cuba nodig zoals we liefde, familie en vrienden nodig hebben om een zinvol leven te leiden. Wij hebben Cuba nodig, omdat wij officieel onderwijs, universele gezondheidszorg en mensenrechten voor iedereen nodig hebben.
Wij hebben Cuba nodig, omdat ze het tastbaar bewijs is dat een andere wereld mogelijk is.

Wij houden van Cuba, omdat Cuba van ons houdt. Wij dromen van Cuba, omdat Cuba droomt van de wereld. Wij bewonderen het Cubaanse volk om haar rechtschapenheid, haar kracht en haar vechtlust en omdat het Cubaanse volk goede mensen bewondert. Wij zijn Cubanen, zonder er geboren te zijn of ooit een voetstap op het eiland gezet te hebben, omdat Cuba in de toekomst overal zal zijn. De nieuwe socialisme staat klaar om de hoek, hij wacht slechts op het juiste moment.

De Cubaanse Revolutie is een van de belangrijkste politieke bewegingen van de 20^e eeuw (en van de 21^e).

Ze is een directe erfgenaam van de Franse Revolutie, omdat ze een bloedorstige dictatuur omverwierp en echte onafhankelijkheid met nationale soevereiniteit verkreeg. Een rebels kind van de Oktoberrevolutie, omdat het socialisme niet haar eerste bedoeling was, maar achteraf noodzakelijk bleek. Ze durfde het aan om het socialisme op te bouwen, op een moment dat het in de Sovjetunie tot stilstand gekomen was.

Vanaf het begin betaalde Cuba haar vermetelheid duur. Het aandurven om een alternatief voor het kapitalisme in praktijk te brengen op 100 mijl van de kust van de Verenigde Staten, was onvergeeflijk. De Minister van Justitie van de V.S., Robert Kennedy, bedacht op verzoek van zijn broer JFK duizend manieren om een einde te maken aan het leven van de Commandant. Men gebruikte daarvoor verbannen Cubaanse huurlingen, die deel uitmaakten van de CIA. Alle pogingen mislukten.

“El Caballo” houdt stand, in staat van paraatheid.

In april 1961 versloeg Cuba in drie dagen de aanval op het strand van Girón. Meer dan duizend indringers werden door de Revolutionaire Strijdkrachten gedood of gevangengenomen, waardoor de eerste grote

slag aan het yankee-imperialisme in Latijns-Amerika werd toegediend. Anderhalf jaar later stond de wereld door de raketten crisis aan de rand van de Derde Wereldoorlog. ...

Volgens verschillende theorieën werd John Fitzgerald Kennedy, de vijfendertigste president van de Verenigde Staten, vermoord door Cubaanse bannelingen die betaald werden door de CIA. Het is mogelijk dat Luis Posada Carriles, een internationale terrorist, verantwoordelijk is voor vele misdaden.

Langs alle kanten belaagd, geblokkeerd, aangevallen, afgewezen en gekwetst, zag Cuba geen andere mogelijkheid dan zich in de armen te gooien van de Sovjetunie. Een heel belangrijk gegeven om de Cubaanse revolutionaire beweging te begrijpen, is het aantal dodelijke slachtoffers die in de loop van 48 jaar vielen door terroristische acties met de steun van het Imperium. Het cijfer is huiveringwekkend en bewijst het belang van het Cubaanse socialisme voor de imperialistische jakhalzen. Cuba overleefde 3.000 doden, het opblazen van vliegtuigen, het exploderen van boten, het vermoorden van alfabetiseringswerkers, het binnenbrengen van virussen en bacteriën, bommen op toeristische plaatsen, luchtbombardementen op de burgerbevolking en tal van andere verschrikkingen.

Maar het trotse en dappere Cuba kon zich over de tegenslagen zetten en haar weg vervolgen.

Het analfabetisme werd weggewerkt, de openbare gezondheidszorg bereikte de meeste Cubanen, de landbouwhervorming gaf de grond terug aan de boeren, ... Cuba twijfelde geen moment om de andere Latijns-Amerikaanse volkeren te helpen. Het versterkte de revolutionaire guerrillas van heel het continent en diende als opvang- en schuilplaats voor vervolgd politici. Het voluntarisme en de illusies gaven misschien een verkeerde kijk op de realiteit en zo kwam het dat Ernesto Guevara de la Serna laaghartig werd geëxecuteerd in Bolivia.

In de loop van de jaren werd Cuba geïnfecteerd door een starre USSR...

Zoals we zagen, veranderde Cuba op tijd en vermeed het het stalinisme. De Cubaanse Revolutie was genereus wat betreft het proletarisch internationalisme, een fundamentele kwestie die de sovjets schenen vergeten te hebben. Honderdduizenden soldaten werden in de loop van verscheidene decennia naar Afrika gestuurd om mee te vechten in de strijd van de zwarte bevolking voor de onafhankelijkheid en het socialisme. Cuba hielp mee om de territoriale integriteit van Angola te vrijwaren, had een beslissend aandeel in de val van het apartheidregime in Zuid-Afrika en dankzij haar ontstond de nieuwe staat Namibië. Vele Cubanen kwamen om op de Afrikaanse slagvelden of bleven voor altijd verminkt. Cuba toonde dat echt internationalistisch zijn doet en bloed vergiet, maar dat het de moeite loont.

Toen de Chileense Militaire Junta de grondwettelijke regering van Salvador Allende omverwierp, het presidentieel paleis bombardeerde en de “dwaze” Allende in het nauw dreef tot hij zich zelfmoordde, opende Cuba haar armen en bood haar territorium aan als ballingsoord voor duizenden Chileense antifascisten. In de jaren 80 steunde het met alle kracht de Sandinistische zuster-Revolutie die in Nicaragua bloeide.

Fidel Castro voorspelde de val van de Sovjetunie. De feiten gaven hem gelijk. Het socialistische blok stortte volledig in elkaar, de dromen en illusies begraving van miljoenen mensen. Vanaf dan kwam slechts één gedachte op gang in de desolate straten van Moskou, nu bezet door de mafia en de oligarchen.

Het opblazen van het Sovjetimperium vernietigde de Cubaanse economie, die door de misdadige blokkade grotendeels afhankelijk was van de socialistische landen. Maar in tegenstelling tot wat de imperialisten en veel zogenaamde linksen verwachtten, hield Cuba stand. Het hield stand en overwon. Het kwam de speciale periode te boven en bereikte de 21e eeuw.

Tegenwoordig blijft Cuba het socialisme voortzetten, met meer ijver dan ooit. Het heeft over heel de wereld tienduizenden dokters uitgezonden, die bijstaan in de gezondheidszorg van armen. Samen met het Bolivariaanse Venezuela leidt Cuba ‘Operación Milagro’, dat volledig gratis het zicht teruggaf aan honderdduizenden onbemiddelde Latijns-Amerikanen.

In bijna 50 jaren van Revolutie heeft men Fidel niet kunnen vermoorden. Hij overleefde 9 Amerikaanse presidenten, de door het buitenland betaalde dictators Somoza, Trujillo en Pinochet, en versloeg in discussies schaamteloze heerschappen als Felipe González, José María Aznar, Silvio Berlusconi en Vicente Fox. Hij is een reus in de internationale politiek en een icoon van de mondiale revolutie. In het bijzijn van zijn innemende persoonlijkheid verbleekt elke andere staatsman.

Volgens de gemanipuleerde massamedia zag Cuba zoals Quichote gevaarlijke reuzen waar enkel oude molens stonden. Volgens ons was Fidel altijd bij zijn volle verstand, omdat hij de wereld wilde veranderen en daarin zijn levenswerk zag. De gekken waren (en zijn) de anderen, zij die alles ontzeggen aan de mensheid, zij die handel drijven ten koste van het leven van anderen en hun principes verkopen.

Wij verdedigen Cuba omdat wij het leven verdedigen. Wij verdedigen Cuba, omdat wij zonder Cuba allemaal dood zouden zijn. Alleen Cuba en samen met haar Venezuela en Bolivia zorgt ervoor dat wij blijven leven. Cuba doet ons dromen. In navolging van Don Pedro Calderón de la Barca is het leven een droom en de dromen zijn echte dromen. Met Cuba dromen wij, met Cuba leven wij.

(vert. Yola Ooms)

PIET HEIJN

zijn naam is klein, zijn daden
binnen groot.

Wanneer je met een chartervlucht in Varadero landt en richting Havana, de stad Matanzas passeert, moet je even stilhouden bij een standbeeld van Piet Heijn, dat daar in 1998 geplaatst werd. "Esta estatua del admiral Piet Heijn ha sido presentada al pueblo de Matanzas por la ciudad de Rotterdam y patrocinada por Niref", staat langs de dubbele weg aan de rechterkant, nog vóór het stadscentrum.

Pieter Pietersz Heijn was als jonge zeevaarder jarenlang galeislaaf op een schip van Don Juan de Benevides in het Caribisch gebied. Om kapers beter het hoofd te bieden, verzamelden de Spanjaarden hun schepen met waardevolle inhoud, voornamelijk zilver, in de haven van Havana om daarna in goedbepaalde konvoien, flotas, naar Spanje te zeilen.

Na jaren succes als kaper - een min of meer officiële zeerover in opdracht van zijn regering - kreeg Piet nu als admiraal van de Hollandse West-Indische Compagnie de toestemming om een zilvervloot te veroveren. In 1628 voer hij uit met een vloot van 35 oorlogsschepen met 689 kanonnen en meer dan 4.000 manschappen.

De flotas uit Vera Cruz en uit Cartagena lagen al in de veilige haven van Havana te wachten op de schepen van, jawel bevelhebber Benevides, die van Mexico kwamen en die normaal de twee andere flotas daar moest verwoegen. Havana behoorde door zijn forten, zoals El Morro, tot de best beschermde havens ter wereld.

Helaas dreef de flota van Benevides door windstilte per abuis voorbij Havana en omdat hij wist dat er een Hollandse vloot met kapers op de kust lag, trachtte hij in de enorme baai van Matanzas zijn kostbaarheden aan land te zetten om zo de strijd te vermijden. Vier goed bewapende galjoenen liepen echter vast en Piet zag de kans om wraak te nemen op zijn vroegere 'gastheer' Benevides. Op 8 en 9 september 1628 slaagde hij erin om met veel bravoure en listig gedrag én minimale verliezen, deze vloot van 17 schepen te veroveren en bijna alle kostbaarheden buit te maken, waarna alles op 6 buitgemaakte schepen werd overgeladen en er koers werd gezet naar Holland.

Daar aangekomen begon op 15 januari 1629 vanuit de haven Hellevoetsluis de meerdaagse triomftocht over land met als voornaamste buit 100 ton

zilver, kisten met munten en kostbare handelswaren, vervoerd door meer dan 1.000 ezelswagens. Tien jezuïeten die in Matanzas gevangen genomen waren, werden met touwen om hun nek vastgebonden aan de laatste wagen van de kilometerlange optocht. Zij waren de dood nabij door de verschrikkelijke behandelingen en vernederingen van de wraakzuchtige protestanten.

In Den Haag werd Piet op grootse wijze onthaald en zowel hij als admiraal Loncq kregen een zware gouden ketting met daarop de inscriptie 'Gemaakt van het goud dat op de vijand werd veroverd'.

De totale waarde van de buit bedroeg 15.000.000 gulden (omgerekend nu ca. 160 miljoen euro), dit was meer dan het totaal dat op 300 jaar door piraten en kapers van alle naties uit alle Spaanse schepen en nederzettingen in de Nieuwe Wereld werd buitgemaakt.

Later werd Piet benoemd tot luitenant-admiraal van de Hollandse marine, maar op 18 mei 1629 stierf hij in een zeeslag in het Kanaal tegen Duinkerke kapers en werd hij begraven in Delft, zijn geboorteplaats.

Dus.. zijn daden binnen inderdaad groot. De verovering van de Spaanse zilvervloot was de schoonste droom van elke zeerob, maar Piet Heijn was de enige die erin slaagde deze droom in vervulling te doen gaan.

Deze enorme tegenslag heeft bijgedragen tot het versnellen van het verval van het Spaanse rijk en de onafhankelijkheid van de Republiek der Verenigde Nederlanden in 1648.

Als je dus in een voetbalstadion van de Hollandse supporters 'Hij heeft gewoo-oonen de zilveren vloot ' hoort, mag je gerust meezingen omdat je nu als Cuba-fan wél al van de Zilveren Vloot gehoord hebt.....en tegelijkertijd kunt terugdenken aan Matanzas én aan ons geliefd Cuba.

Paul Malfait

ACTUA

Miguel Angel Moratinos à Cuba

Le chef de la diplomatie espagnole a effectué une visite controversée qu'il a justifiée auprès de ses homologues européens comme étant "nécessaire à un moment important pour l'avenir de l'île".

L'Union européenne décide chaque année en juin si elle prolonge ou non la suspension des sanctions qu'elle avait adoptée en 2003, une suspension à l'initiative de Madrid.

Le ministre espagnol et son homologue cubain, Felipe Pérez Roque ont signé trois documents : un accord pour la mise en place d'un mécanisme de consultation politique incluant la question des droits humains, une déclaration sur la reprise de la coopération et un communiqué commun qui est un résumé de la visite.

Pérez Roque a précisé : "Il nous semble que la communication et le dialogue politique ont été totalement rétablis entre les deux gouvernements et que les possibilités d'échange entre les peuples se sont renforcées. Elles n'avaient bien sûr jamais été coupées, mais étaient arrivées au bord de la rupture avec le gouvernement espagnol précédent. Nous avons dialogué de manière franche, respectueuse et cordiale, dans un esprit d'amitié et de coopération, avec une absolue franchise dans un cadre de respect et d'égalité réciproque.

L'Espagne ne permettra pas - comme Cuba ne le permet pas - qu'on vienne lui imposer un conseil sans qu'elle l'ait demandé. L'Espagne exige le respect de sa souveraineté et Cuba, bien entendu, aussi. Le ministre nous a donné, en toute liberté, son avis, son point de vue, il a rencontré des dirigeants, été mis au courant de projets. Nous avons accepté la coopération du gouvernement espagnol interrompue depuis 4 ans. Cuba n'accepte pas que des conditions soient posées à sa coopération comme l'a fait l'Union Européenne. L'Espagne s'est écartée de cette voie d'impositions, de conditions politiques, elle a fait un effort en faveur du dialogue et du rapprochement entre Cuba et l'UE et nous croyons que les conditions qui existaient pour la coopération au niveau des mairies, des gouvernements autonomes mais non du gouvernement espagnol, existent maintenant. C'est pourquoi la Commission mixte se réunira cette année. "

De son côté, le ministre espagnol fait remarquer que, " pour la première fois, Cuba et un pays de l'Union Européenne mettent en place un mécanisme pour le dialogue sur les droits de l'Homme et insisté sur le fait que les divergences doivent se résoudre par la voie du débat. Nous allons débattre de la meilleure manière d'améliorer les relations entre l'Union Européenne et Cuba. Je crois qu'il y a des méthodes, des mécanismes, des approches politiques qui peuvent faciliter cette relation. Je suis sûr que dans le même esprit que celui que j'ai trouvé à Cuba, nous pourrions avec tous les ministres européens arriver à une meilleure entente dans une relation stable, sereine, d'avenir avec les autorités cubaines".

P.E.

Johnny Goethals (verantwoordelijke Gent) en Mark Lamotte (nationaal voorzitter) heten iedereen van harte welkom en stellen het programma voor. Het officiële gedeelte bestaat uit drie stukken met name de bespreking van de werking van de vzw Vrienden van Cuba 2006, de bespreking van het financieel verslag en tenslotte de voorstelling alsook de verkiezing van de leden van de Raad van Bestuur.

Bespreking werking vzw Vrienden van Cuba 2006

Vooraleer in detail te treden over de werking van de vzw anno 2006 bedankt de voorzitter zijn voorganger Erwin Wils, voorzitter van 1992 tot 2003, voor zijn 12 jaar lange inzet tijdens de "periodo especial" en voor zijn blijvend engagement voor Cuba (applaus).

Er werd geen overzicht van alle activiteiten gemaakt daar er enerzijds een samenvatting in de Cuba Sí van september zal verschijnen en een volledige versie op de website wordt geplaatst en anderzijds omdat dit reeds besproken werd op de regionale algemene ledenvergadering. We concentreren ons vooral op een aantal belangrijke hoogtepunten en helaas ook enkele dieptepunten.

Hoogtepunten :

Het allerbelangrijkste punt is zonder twijfel de metamorfose die de Cuba Sí onderging. Een nog betere lay-out maakt ons blad veel aantrekkelijker en ook aan de inhoud wordt constant gewerkt om een zo groot mogelijke variatie van thema's en auteurs te verzamelen.

Verder is er ook een stijging van de het ledenbestand. In totaal hebben we 619 leden. Antwerpen 147, Charleroi 92, Brussel 84, Aalst 76, Gent 75, Luik 55, Leuven 50, Kempen 32 en tenslotte Brugge 11 leden.

Noemenswaardig zijn immers ook de verschillende projecten die door de vereniging georganiseerd werden waaronder natuurlijk Tarara dat ± 15.000 Euro heeft opgebracht. Dit grotendeels door de verkoop van steunkaartjes aan 1 euro en deels dankzij subsidies. In Antwerpen was er het project Circulo infantino Ernestino waarvoor we op 5.000 euro subsidies konden rekenen.

Tenslotte is er de toestand van Fidel die ervoor zorgde dat Cuba veel in het nieuws kwam waardoor de vereniging zelf vaak de mogelijkheid kreeg om een genuanceerder beeld te geven van de Cubaanse realiteit.

Dieptepunten :

De website moet beter ! Dankzij een samenwerking tussen Youri en Pablo is er al wat aan gebeurd maar er moeten foto's op, er moet nieuws en activiteiten op te vinden zijn van de verschillende regio's en er zijn vaak inlogproblemen.

Verder rekent de vereniging ook steeds weer op dezelfde mensen, waardoor er een gebrek komt aan nieuwe ideeën en waardoor er soms wel eens een soort moeheid ontstaat.

Plannen voor 2007 : inderdaad naar het nieuwe jaar toe zoeken we eerst en vooral dringend mensen die zich willen inzetten voor de vereniging, vervolgens zullen we samen trachten ons ledenbestand nog uit te breiden. Er komt een nieuwe folder als promotiemateriaal van de vereniging en tenslotte moet er werk gemaakt worden van de website. We streven naar het duivelse aantal van 666 leden.

Bespreking Financieel verslag

Om in orde te zijn met de VZW wetgeving moeten we jaarlijks een jaarrekening binnenbrengen bij de Rechtbank van koophandel.

Erik Wils, die verleden jaar tot commissaris verkozen is, heeft onze boekhouding nagekeken en heeft een paar op-, en aanmerkingen gemaakt

- Erik kreeg alles op papier waardoor alles manueel nagerekend moest worden. Soms worden dingen anders benoemd waardoor het puzzelen was om de zaken te situeren. Sommige posten hebben een andere naam in het kasverslag en op de balans. Dus volgend jaar graag uniformiteit.

- Alle subsidiegelden en donaties die voor de regio's bedoeld zijn, kunnen beter niet voorkomen op de balans. Dit geld is enkel in "transit" en dient niet voor te komen op de nationale eindbalans.

Conclusie: er kan zeker structureel aan verbeterd worden, maar de totalen kloppen, alle uitgaven zijn gestaafd en met het nodige puzzelwerk vind je alles terug.

Voorstelling en verkiezing van de leden van de Raad van Bestuur :
De leden worden voorgesteld en iedereen werd verkozen.

M. Lamotte, A. Dirckx

De tout cœur Johnny Goethals (responsable Gand) et Mark Lamotte (président national) souhaitent tout le monde le bienvenu et ensuite ils proposent le programme de l'après-midi. La partie officielle consiste notamment en trois parties : la conférence du fonctionnement de l'a.s.b.l. Amis de Cuba en 2006, la conférence du rapport financier et finalement l'élection des membres du conseil d'administration.

La conférence sur le fonctionnement de l'a.s.b.l. Amis de Cuba en 2006

Avant d'entrer en détail au sujet du fonctionnement de l'a.s.b.l. anno 2006 le président remercie son prédécesseur Erwin Wils, qui a été lui aussi président pendant 12 ans notamment de 1992 jusqu'en 2003 dans lesquelles se situe une grande partie du "periodo especial", pour son dévouement et pour son engagement permanent pour Cuba (applaudissements).

Aucun résumé d'activités n'a été fait car d'une part un résumé paraîtra dans le Cuba Sí de septembre et de plus une version complète sera publié sur notre site Web et d'autre part parce que ceci a déjà été débattu aux assemblées régionales. Nous nous concentrons surtout sur un nombre de réalisations importantes et malheureusement aussi sur quelques points faibles.

Réalisations :

Le point le plus important est sans doute la métamorphose que le Cuba Sí a subie. Une meilleure mise en pages fait en sorte que notre revue est encore plus attirante, ensuite on travaille sans cesse afin de rassembler une variation aussi grande que possible de thèmes et de motiver le plus possible d'auteurs.

Ensuite on a pu constater qu'il y a une hausse du fichier de membre. Nous avons au total 619 membres. Anvers 147, Charleroi 92, Bruxelles 84, Alost 76, Gand 75, Liège 55, Louvain 50, Campine 32 et finalement Bruges 11 membres.

Il est également important de signaler qu'un nombre important de projets se sont réalisés au sein de notre asbl. Parmi lesquelles se trouve tout d'abord le projet de Tarara qui a rapporté ± 15.000 euros. Ceci en grande partie par la vente de cartes à 1 euro et en partie grâce aux subventions. La région d'Anvers a de son côté pu compter sur 5.000 euros de subventions pour le projet Circulo infantino Ernestino.

Enfin, il y a la situation de Fidel qui a fait que Cuba était souvent présent dans la presse et grâce à ça l'association elle-même a souvent eu la possibilité de donner une image plus nuancée de la réalité cubaine.

Les points faibles :

Le site Web doit être mieux ! Grâce à une coopération entre Youri et Pablo beaucoup de choses ont été faites, mais on voudrait y mettre des photos, les activités et les nouvelles des différentes régions doivent s'y trouver et il y a assez souvent des problèmes pour entrer dans le programme.

Ensuite l'association compte toujours sur les mêmes personnes ce qui fait que nous sommes à court de nouvelles idées et qu'un certain manque d'intérêt s'installe parfois.

Plans d'ici 2007 : Effectivement, pour l'année 2007 nous avons quelques objectifs à réaliser. Notre première préoccupation est de faire en sorte que plus de gens s'engage, ensuite nous essayerons ensemble d'agrandir notre fichier de membre. Un nouveau dépliant sera fait comme matériel de promotion de l'association et finalement nous devons mettre mains à l'œuvre en ce qui concerne le site Web. Nous recherchons à atteindre le nombre diabolique de 666 membres pour 2007.

La conférence sur le rapport financier

Afin d'être en règle avec la législation sur les l'a.s.b.l. l'association doit déposer annuellement notre historique de compte auprès de la greffe du tribunal de commerce.

Erik Wils, qui a été désigné comme commissaire l'année passé, a vérifié notre comptabilité et il nous a transmis quelques observations :

- Erik a obtenu l'ensemble de documents ce qui fait que tout a dû être recalculé manuellement. Ensuite il constate que parfois les mêmes choses sont nommées autrement ce qui fait qu'il est difficile de les retracer. Certains postes ont un autre nom dans le rapport de caisse et sur le bilan. L'année prochaine il faut essayer d'uniformiser les noms des postes comptables.

- L'argent de subventions ainsi que les donations destinées aux régions ne doivent plus apparaître sur le bilan. Cet argent est seulement en "transit" et ne doit donc pas être repris dans le bilan national.

Conclusion : des améliorations structurelles s'imposent, mais les totaux sont exacts, toutes les dépenses sont appuyées par les documents nécessaires et avec un peu d'application tout se retrouve.

L'élection des membres du conseil d'administration :
Tous les membres sont présentés et tout le monde a été élu.

Havanna herleeft

De verwezenlijkingen van Eusebio Leal

De enorme opdracht om een hele stad te restaureren, vergde een leger van architecten, ingenieurs, bouwvakkers, timmerlui, schilders, plakkers, schrijnwerkers en restaurateurs.

Lisandro Otero (De auteur is een Cubaanse schrijver en journalist die de Nationale Literatuurprijs won).

Havanna is een van de mooiste steden van Amerika. De verzameling van paleizen, forten, kerken, parken en huizen heeft geen equivalent in Latijns-Amerika, behalve misschien in Mexico-stad rond de Plaza de Santo Domingo en het Portal de los Evangelistas. In Lima zijn nog enkele unieke woningen bewaard, zoals het paleis van Torre-Tagle en in Bogota heb je de buurt van La Candelaria, maar de rijkdom van Havanna is overweldigend. De ruime gangen, het vlechtwerk, de sierlijke bogen en brede galerijen wijzen op de pronkzucht van een trotse aristocratie die haar rijkdom wou tentoonspreiden.

Oorspronkelijk was de stad ommuurd als bescherming tegen de veelvuldige aanvallen van piraten. Hierdoor ontstonden twee steden, waarvan één buiten de muren van de stad. Toen de muur in de 19de eeuw werd afgebroken, breidde de stad zich verder uit naar het oosten, tot aan het landgoed van El Vadedo van de Conde de Pozos Dulces en tot het oude gebied van de stam van Mayabano, dat nu Marianao heet.

Deze nieuwe gebieden waren populair bij een groeiende middenklasse en de oude stad raakte in verval. In de loop der jaren veranderden de paleizen in bouwterreinen, kazernes of buurthuizen, de parken werden doorboord voor de aanleg van parkeerterreinen en sommige grote religieuze gebouwen – zoals het klooster van Santo Domingo – werden afgebroken voor een standplaats voor helikopters en in de oude schaduwrijke kloosters namen bureaucraten van ministeries hun intrek.

Na de sociale revolutionaire omwenteling van 1959, begon een bescheiden en volhardende jongeman, die gepassioneerd was door de geschiedenis van zijn land en door het kostbare erfgoed van haar schatten op gebied van kunst en architectuur, opgravingen te doen in de fundamenten van het paleis van de Capitanes Generales en ontdekte een graf met beenderen, zwaarden en uniformknopen.

Dit vormde het begin van de immense opdracht om het nationaal patrimonium te redden en de identiteit te vrijwaren. Aanvankelijk begreep niet iedereen zijn werkzaamheden en sommigen wierpen obstakels op en bekritiseerden zijn ongewone toewijding. Deze jongeman, genaamd Eusebio Leal Spengler, die vandaag respect en bewondering van zijn mede-stadsbewoners krijgt, is erin geslaagd de stad in haar oude glorie te herstellen en creëerde een levend museum dat toeristen aantrekt uit heel de wereld.

Het Oude Havanna, zoals het nu genoemd wordt, kent een economische bloei met tientallen hotels, restaurants, café's, winkels en musea, die aanzienlijke winsten voortbrengen. Maar het is meer dan dat. Eusebio Leal beperkte zich niet tot het tentoonstellen van oude wapencollecties, schilderijen en archeologische vondsten : hij zorgde voor werkgelegenheid, waarbij de inwoners van de oude stad geïntegreerd werden als gidsen, kelners, conciërges, portiers en kamermeisjes. De kinderen en bejaarden werden niet vergeten, want tussen de monumenten en tentoonstellingsruimten kwamen talrijke lagere scholen en rusthuizen.

De enorme opdracht om een hele stad te restaureren, vergde een leger van architecten, ingenieurs, bouwvakkers, timmerlui, schilders, plakkers, schrijnwerkers en restaurateurs. Leal omringde zich met de beste universitair afgestudeerden en richtte scholen op waar oude ambachten, die bijna vergeten waren, werden aangeleerd. Het resultaat is te zien. Wie een aangename wandeling maakt in het Oude Havanna, ontmoet bij elke stap werken in aanbouw, cementbekistingen, facades met pleisterwerk, steunbalken die opgericht worden. Het is een rusteloze bijenkorf vol dynamiek en creatieve energie. Achter dit alles staat het groot organisatorisch talent, de spreekwoordelijke efficiëntie en de obsessieve volharding van Eusebio Leal.

Elke morgen kan je tientallen, honderden autobussen zien staan aan de steiger van Havanna, terwijl nieuwsgierige bezoekers met de camera in de hand het bonzend wonder, dat de vierhonderd jaar oude stad is, binnengaan. Ze brengen aangename uren door bij de geneugten van een herboren verleden en het schouwspel van een vorstelijke wereld van vergeten grandeur.

Eusebio Leal heeft van in het begin kunnen rekenen op het begrip en de steun van het centraal bestuur, dat zijn werk waardeerde en stimuleerde. Wat hem ook heeft geholpen, is zijn redenaarstalent en de helderheid waarmee hij zijn werk presenteert, tesamen met een buitengewoon geheugen. Zijn voordrachten hebben wereldwijd bijgedragen tot de naambekendheid van de stad en internationaal kreeg hij grote erkenning. UNESCO verklaarde Oud Havanna tot Werelderfgoed en talrijke landen gaven blijken van hulde aan Eusebio Leal. Maar de grootste beloning voor zijn verwezenlijkingen merk je als je met hem door de straten van Oud Havanna wandelt en de warme begroetingen ziet, de blijken van sympathie en de zwaaiende handen van zijn medebewoners.

(vert. Yola Ooms)